

norsk FILATELISTISK TIDSSKRIFT

TIDSSKRIFT
FOR FRIMERKESAMLERE
UTGITT AV NORSK FILATELISTFORBUND

REDAKTØR: JARLE O. STENSDAL
Redaksjonens adresse:
Postboks 46 — Høvik

NR. 4

APRIL 1944

3. ÅRG.

Gode nyheter . . .

Endelig skal det bli slutt på de stygge stemplene — i alle fall for filatelistenes vedkommende. Jeg henviser til den korrespondanse som har funnet sted mellom Postverket og tidsskriftet og som finnes gjengitt i dette nummer av bladet. Av denne skriftveksel vil det framgå at Postverket har gått med på at en også her i landet kan benytte den i Danmark lanserte «Lett stemplings vignet» og hermed skulde vi for alle tider kunne si farvel til de stygge reklamestempler på våre filatelistisk mest verdifulle merker.

Under de samtaler jeg har hatt med Postverkets tjenestemenn angående stempeling av våre frimerker har jeg fått inntrykk av at alle er besjelet av en god vilje til innen rimelighetens grenser å imøtekomme krav fra filatelistisk hold, og den raskhet hvormed denne sak er behandlet tjener Postverket til ære.

Det er i Postverkets sirkulære nevnt at vignetten er av lyserødt papir. På grunn av papirasjoneringen har det ikke vært mulig å skaffe dette — gummiert — og inntil videre vil derfor vignetten bli av hvitt papir med 2 kraftige horisontale streker i rødt og med innskriften: **BES STEMPLET FOR SAMLERBRUK**. Utgitt av Norsk Filatelistforbund. Autorisert av Generaldirektoratet for Postverket.

Prisen for disse vignetter til den enkelte samlere vil komme til å dreie seg om 2 à 3 øre pr. stykk. I denne pris har forbundsstyret inkludert en avgift av 1 øre som skal tilfalle Det norske Postmuseum. Det er en liten takk fra filatelistene for at de i denne vanskelige tiden i det hele tatt fikk ideen gjennomført. En nærmere meddelelse om disse vignetter vil bli utsendt fra Forbundet til alle forbundsklubbene.

No gjelder det imidlertid ikke å misbruke vignetten. Det er opplagt at dette arrangement skaffer Postverket et merarbeid, det står til og med i reglementet at stempelingen skal foretas

«av særskilt instruert personale». Det er derfor en selvfølge at vignetten ikke må benyttes for alminnelige 10 og 20 øres merker, men bare når der er benyttet filatelistisk frankatur.

Jeg en artikkel jeg skrev i fjor kom jeg inn på spørsmålet om våre abonnenter og hvor spredt disse er over hele landet. Jeg skrev: «Oppe i dalene og ute i skjærene, nede på Sørlandet og langt nord i Finnmarken — alle steder var representert, noen bare med en, andre med flere abonnenter. Jeg tenkte at nettopp for disse ensomme, enkelte samlere er bladet vårt vinduet ut mot verden. De kan ikke som f. eks. vi i Oslo gå i klubben, se og høre de siste nyheter og knytte de personlige bånd som binder oss filatelisten sammen. For dem er det tidsskriftet først og framst.»

I det ¾ år jeg har vært redaktør har jeg fått mange brev fra disse ensomme samlere og de har forklart meg flere av de problemer som de arbeider med. I denne tid hvor grensene er sperret og forbindelsene med utlandet på mange måter vanskeliggjort, vilde vi være kommet langt på veg om vi kunne gjøre disse samlere kjent med hverandre. Som forholdet no er er de også tapt for organisasjonen og tallet på samlere er faktisk langt større enn medlemstallet fra forbundsklubbene angir.

Jeg er derfor kommet på den tanke at det måtte kunne gå an å lage en «Klubbløs Klubb» for disse samlere. Til å begynne med behøvde den ikke være mere enn en fortegnelse med navn, adresse og samlersområder og at denne ble tilstillet alle som skrev seg inn. Jeg vet ikke om tanken har noe for seg, men jeg ber alle som er interessert i spørsmålet om å skrive til meg og framkomme med sine synspunkter, ideer etc. Kanskje kan vi sammen stable en organisasjon på beina som vil vise seg å være levedyktig.

Redaktøren.

Endelig slutt med de stygge stempler!

Generaldirektoratet for Postverket går med på å innføre stemplingsvignetter. — Vår skriftveksel med Postverket.

Høvik, 18. februar 1944.

Generaldirektøren for Postverket,
Oslo.

Vårt tidsskrift mottar til stadighet en jevn strøm av klager over den måte hvorpå Postverkets avstempling av frimerker foregår, og vi har ved flere anledninger i tidsskriftet pekt på det urimelige forhold at en avdeling av postadministrasjonen faktisk ødelegger hva en annen bygger opp.

Den direkte foranledning til denne henvendelse er en konvolutt avstemplet Sandefjord 12.2.1944 som vi fikk oversendt fra hr. banksjef Einar Aas, Trondheim. Frimerker med tilleggsv verdier utgis jo vesentlig for å finne sin avsetning blant samlere og disse skulde derfor ha krav på at der ble tatt spesielle hensyn til dem ved avstemplingen. Det ser ut til at nokså mange postfunksjonærer neglisjerer Postverkets egne instruksjoner med hensyn til avstemplingen.

Maskinavstemplingen er et kapittel for seg. Vi antar at denne for tiden foregår kontinuerlig ved valse, men vi tror at hr. Generaldirektøren ved å bla gjennom vedlagte avstemplede konvolutter neppe vil finne denne fremgangsmåte særlig heldig, hvis frimerkene ved siden av å være et frigjøringsmiddel også i visse henseender skal tjene som reklame for vårt land.

Vi håper derfor at Postverket i egen interesse vil søke å finne en heldigere form for maskinavstempling av sine frimerker til glede for alle i saken interesserte parter.

Ærbødigst

Norsk Filatelistisk Tidsskrift,
Jarle O. Stensdal.

Oslo, 28. februar 1944.

Norsk Filatelistisk Tidsskrift,
Postboks 46,
Høvik.

Frimerkeavstemplingen.

Brev hit av 18. februar 1944.

1) Deres brev med vedlegg har vært forelagt postmesteren i Sandefjord som uttaler:

«Det foran nevnte spesielle stemplingstilfelle — Sandefjord 12/ 2 1944 — er forelagt personalet, uten at tilfellet kan erindres.

Reglementsbestemmelsen kap. XVII § 6 samt innskjerpingen i sirk. 44/1939 om omsorgsfull avstempling — er pålagt personalet til nøyaktig overholdelse.»

Generaldirektoratet viser ellers til sitt brev av 12. februar 1943 til hr. redaktør Jarle O. Stensdal, hvorefter det ikke er til å unngå at det somme tider og i travelheten kan inntreffe en del fra filatelistisk synspunkt mindre tilfredsstillende stemplingstilfelle.

2) A sløyfe maskinstempling av post for å imøtekomme et generelt filatelistisk ønske er snaut gjørlig. Brevsjefen ved Oslo postkontor har under 25. januar 1944 i en liknende sak uttalt, at med det personale som en no rår over, vilde i så tilfelle andre arbeidsprosesser ikke bare bli sinket, men komme helt i stå.

Brevsjefen fortsetter:

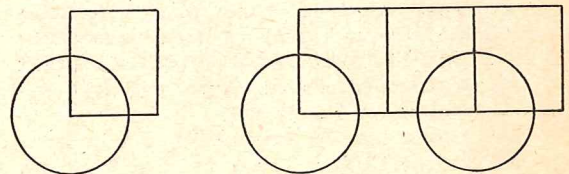
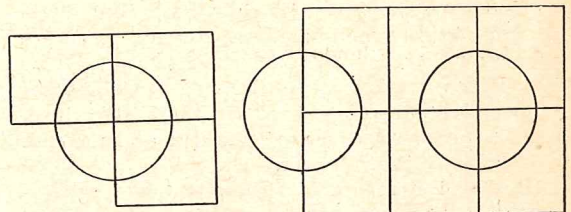
«Postverket bør først og framst skjøtte den viktige oppgaven sin på beste måte — å sende fram etter adressen uten forsinkelse den posten som er levert i orden og i rett tid. At stemplingen må skje så aktsomt som mulig og slik at de påsatte merker blir betryggende kassert, er selvsagt. Men under de vansker en no arbeider å legge overveiende vekt på slike detaljer som klageren synes å forutsette, er ikke rasjonelt. Det kunne bli høyst risikabelt for annet og viktigere arbeid.»

Det sikreste middel til å oppnå en ønsket avstemplingsmåte er, at det i *hvert enkelt tilfelle* framsettes anmodning om særlig avstempling likeoverfor vedkommende poststed, — kfr. sirk. 47/1936 VI (et eksemplar følger vedlagt).

Vedleggene følger tilbake.

For Generaldirektøren
Gathe.

Jacob Dahle.

Stempling av frimerker til samlerbruk.

I forbindelse med innskjerpingen i sirk. 8/1936 II, 2, vedkommende frimerkeavstemplingen henstiller man, at når der framsettes anmodning om særlig stempling av gjeldende frimerker til samlerbruk, utføres avstemplingen slik at hvert frimerke rammes bare av ett stempel avtrykk, således som vist ovenfor. Det er tilstrekkelig at ca. $\frac{1}{4}$ av frimerket dekkes av stemplet.

Stempelavtrykkene skal være så rene og så skarpe som mulig. (121 257/1936 I).

Høvik, 2. mars 1944.

Generaldirektoratet for Postverket,
Regnskapsdirektøren,
Oslo.

Deres J.nr. 905/1944 J. — Frimerkeavstemplingen.

Jeg erkjenner mottagelsen av Generaldirektoratets ærede brev av 28. f. m. og takker for den velvilje som er utvist ved å undersøke det påklagede tilfelle.

Hva maskinstemplingen av post angår så har der ikke vært fremsatt noe krav om å «sløyfe» denne. Filatelistene er de første til å underskrive at «postverket bør først og framst skjøtte den viktige oppgaven sin på beste måte — å sende fram etter adressen uten forsinkelser den posten som er levert i orden og rett tid». Noen utidige krav til postverket vil ikke bli framsatt fra ansvarlig filatelistisk hold. Vi har kun tillatt oss å henlede postverkets oppmerksomhet på den *måte* maskinavstemplingen for tiden foregår, idet vi tror det vil være heldig — også for postverket — om det undersøkte anvendelsen av andre metoder, idet det jo er et faktum at disse forefinnes.

Idet jeg henviser til den samtale jeg i dag hadde med hr. byråsjef Dahle og hr. frimerkeforvalter Sundal, tillater jeg meg å foreslå — for å unngå de mange klager over slett avstempling — at postverket tillater anvendelsen av de i Danmark benyttede avstemplingsetiketter. Dette system finnes nærmere omtalt i en artikkel av assistent P. Leth om «Filatelistene og det danske Postvæsen» i Nordisk Posttidsskrift nr. 6/7-1943. Det heter her:

«Det næste Skridt blev derefter at finde en Metode, der gjorde det muligt at slippe for at gaa paa Posthuset, samtidig med at der skabtes nogenlunde Sikkerhed for, at Forsendelsen vilde skille sig ud fra Massen. Forskellige Forslag fra Filatelistorganisationernes Side maatte henlægges paa Grund af praktiske Mangler, men i 1938 kunde Postvæsenet forelægge Filatelistorganisationerne følgende Forslag, der var indsendt af Overassistent ved Postkontoret i Slagelse, nu Postmester i Augustenborg, H. A. N. Mogensen:

«Der anbringes en Vignet i Brevets øverste højre Hjørne, saaledes at den dækker Frimærkerne. Vignetten tænkes perforeret, saaledes at den løssiddende Del af den kan afrives, forinden Stemplingen finder Sted. Saafremt Breve med denne Vignet overses i første Omgang og kommer frem til Stempeling sammen med den øvrige Post, skulde Vignetten tage imod Stempelaftrykket. Ved den senere Behandling, naar Vignetten bemærkes, tages brevene da fra til særlig stempeling, eventuelt stemples og ekspederes de først efter Ekspeditionen af den normale Post.»

Forslaget, der praktisk talt byder 100% Sikkerhed for, at alle Breve med en saadan Vignet udskilles til filatelistisk Afstempling, blev straks tiltraadt af Filatelistorganisationerne.

Vignetten, der fremstilles og sælges af Filatelistorganisationerne, er af Format $10\frac{1}{2} \times 7$ cm. og fremstilles i lyserød Farve med gummi-

eret Kant. Forsiden bærer den trykte Tekst: «Frimærkene bedes afstemplet til Samlerbrug», medens Bagsiden viser Eksempler paa saadan Afstempling.

Vignetten blev taget i Brug i Maj 1939, samtidig med, at der gennem «Officielle Meddelelser» blev givet Posthusene følgende Instruksjon med Hensyn til Behandling af Breve forsynet med denne Vignet:

«De til et Posthus indgaaende Forsendelser, der er forsynet med den omhandlede Vignet, skal altid frasorteres til særskilt Stempeling saa vidt muligt ved særligt instrueret Personale. Frimærkerne afstemples i nøje Overensstemmelse med de for Afstempling af Frimærker til Samlerbrug gældende særlige Regler. Efter Afstemplingen overgaar Forsendelserne til Postbesørgelse paa sædvanlig Maade sammen med den øvrige Post.

Ved given Lejlighed, f. eks. i Tilfælde af Klage over, at Paategninger paa Forsendelser om filatelistisk Stempeling ikke er blevet bemærket eller efterkommet, bedes Anvendelse af omhandlede Vignet anbefalet Publikum.»

Herefter bortfaldt praktisk talt Klager over daarlig Afstempling.»

Jeg tillater meg vedlagt å oversende prøve av en konvolutt slik den vil se ut forsynt med omskrevne vignet.

Jeg tror at gjennomførelsen av en lignende ordning også i Norge vil bringe til opphør de hyppige klager over stygg avstempling som har forekommet i den seinere tid.

Ærbødigt

Norsk Filatelistisk Tidsskrift,

Jarle O. Stensdal.

Oslo, 23. mars 1944.

Norsk Filatelistisk Tidsskrift,
Postboks 46,
Høvik.

Frimerkeavstemplingen.
Brev hit av 2. mars 1944.

Vedlagt følger avskrift av brev herfra av i dag med bilag til Norsk Filatelistforbund.

Vedlegget følger tilbake.

For Generaldirektøren

Gathe.

Jacob Dahle.

Oslo, 23. mars 1944.

Norsk Filatelistforbund,
Oslo.

Frimerkeavstemplingen.
Det ærede forbunds påskriv av 10. mars 1944.

Etter tilhøvet vil det ærede forbund ha løyve til å fremstille og selge en vignett til å klebe på brevpostsendinger.

Vignetten gis formatet $10\frac{1}{2} \times 7$ cm. Den fremstilles i lyserødt papir med gummiert kant og perforeres slik at den løssittende del av den kan rives av før stempelingen finner sted. På forsiden av vignetten trykkes: «Frimerkene bes avstemplet til samlerbruk». Baksiden skal vise eksempler på slik avstempling.

Vignetten klebes øverst i høyre hjørne på brevpostsendinger, således at den løssittende del dekker frimerkene som vern.

Vedlagt følger avskrift av den melding til poststedene som vil bli tatt inn i sirkulærene og i postreglementene om saken.

Før vignetten sendes ut til salg, bes den sendt hit for godkjenning.

For Generaldirektøren

Gathe.

Jacob Dahle.

Frimerkeavstemplingen.

Norsk Filatelistforbund har fått løyve til å fremstille en vignett som skal tjene til å sikre avstempling til samlerbruk av frimerker på brevpostsendinger.

Vignettens format er $10\frac{1}{2} \times 7$ cm. Den blir fremstilt i lyserødt papir med gummiert kant og er perforert slik at den løssittende del av den kan rives av før stempelingen finner sted. På forsiden er det trykt: «Frimerkene bes avstemplet til samlerbruk». Baksiden av vignetten viser eksempler på slik avstempling.

Vignetten skal være klebet på konvolutten således, at den løse del dekker frimerkene som vern.

De sendinger som kommer inn til et poststed utstyrt med en slik vignett, skal alltid sorteres ut til særskilt stempeling. Så vidt mulig skal stempelingen skje ved særlig instruert personale. Frimerkene avstemples i nøye samsvar med den i sirkulære 47/1936 VI gitte rettleiing for stempeling av frimerker til samlerbruk. Etter særstempelingen sendes sendingene fram sammen med den øvrige posten.

Wed klager fra publikum over frimerkestempelingen bes det gitt råd om å bruke Filatelistforbundets vignett.

Retting til reglementet vil bli sendt ut.

(107/1944 J.)

Rettelse til postreglementet. Kap. III.

I § 10 føyes til som nytt 4de og 5te ledd:

Når det fremsettes anmodning om særlig stempeling av gjeldende frimerker til samlerbruk, utføres avstemplingen slik at hvert frimerke rammes bare av ett stempelavtrykk, slik som vist på tegningen. Det er nok at ca. $\frac{1}{3}$ av frimerket dekkes av stemplet. Stempelavtrykkene skal være så rene og så skarpe som mulig.

Brevpostsendinger med frimerkene dekket av en av Norsk Filatelistforbund fremstilt vignett, skal alltid sorteres fra til særskilt stempeling. Frimerkene stemples i nøye samsvar med ovenstående regel.

(107/1944 J.)

Nye svenske frimerker.

For å feire 300-års minnet for utgivelsen av det første svenske sjøkart vil 2 nye frimerker bli utgitt den 15. april. De blir i verdiene 5 og 60 øre. Frimerkene, som er trykt i grøn, resp. rød fiolett farge, gjengir Johan Månssons oversiktskart over Østersjøen, Finskebukta og Kattegat. Merkene er utført etter en tegning av kunstneren Harald Sallberg.

Det første svenske sjøkart var et såkalt lesekart eller hva man no kaller seilingsbeskrivelse. Den ble utgitt av aldersstyrmannen ved admiralitet Johan Månsson år 1644 og ble i alminnelighet kalt Johan Månssons Sjøbok, komplettert med et oversiktskart over Østersjøen, Finskebukta og Kattegat.

Månssons sjøbok kjennetegnes av en etter den tids forhold stor detaljrikdom og pålitelighet. Den er hovedsakelig basert på undersøkelser som Mårtensson utførte under flere års kryssninger etter oppdrag fra admiralitetet. I mere enn ett århundrede var den det mest pålitelige hjelpemiddel ved navigasjon i Østersjøen. Den utkom i flere opplag på svensk, dansk og tysk. I 1748 utga admiralitetskaptajn Johan Hahn et revidert opplag under navnet «Johan Månssons Upplivade Aska». Enno på slutten av 1700-årene ble denne sjøbok anvendt.

I 1695 ble det ovennevnte kart erstattet med det første svenske sjøatlas, utgitt av Gedda og Rosenfeldt. Dette ble seinere etterfulgt av Strömcronas atlas 1738, Nordenankers 1792 og Klints 1798, samtlige forgjengere til de sjøkart og seilingsbeskrivelser som no utgis av det svenske sjøkartverk.

„V“-merkene.

I henhold til «Sirkulære fra Generaldirektøren for Postverket» er «disse frimerker, hvis salg sluttet ved utgangen av 1941, no ikke lenger gyldige som frankeringsmiddel. Ubrukte merker kan, ved å sendes inn innen 1. mai til Frimerkeforvalteren, fås innbyttet med *alminnelige* gangbare frimerker. Merkene skal ikke byttes inn ved poststedene».

Hr. Vold-Johansen i Samlerluka meddeler at anmodninger om å få V-frimerker avstemplet til filatelistisk bruk ikke vil bli imøtekommet.

Har en lov til å ta frimerkene av et følgebrev?

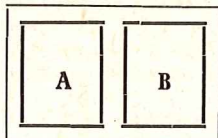
En av våre abonnenter i *Ringebu* skriver til oss og meddeler at han ved det derværende postkontor var blitt nektet å ta av frimerkene på et følgebrev han hadde fått og spør hvorledes det forholder seg med denne saken. Etter henvendelse til Generaldirektoratet for Postverket meddeler dette den 3. ds.: «Kvitteringer på følgebrev godkjennes selv om adressaten har tatt av frimerkene, når han på følgebrevet har attestert verdien av de frimerker som er tatt av. Frimerker må ikke fjernes ved å *klippes* fra følgebrevet. (Se Postreglementet, kapitel VII, §§ 11 og 48 b og Reglement for Poståpnere, kapitel VII, § 14.)

Det er derfor fastslått for alle tider at frimerker på følgebrev kan en ta av, *men derimot ikke på postanvisninger.*

Bidrag til studiet av 20 mm utgaven, 20 øre, plate I.

Av J. Jellestad.

I Nord. F.T. 1934 side 23 påviser Justus Anderssen blokkstillingen i de to platene som ble brukt samtidig under trykningen av denne plate I. Han kaller dem A og B idet Centraltrykkeriet satte opp en trykkplate på 2×100 merker og slik, at de to halvdelar var plassert ved siden av hverandre.

Foruten den ordinære 4-blokk med typene i «riktig» nummerorden,

1	2
3	4

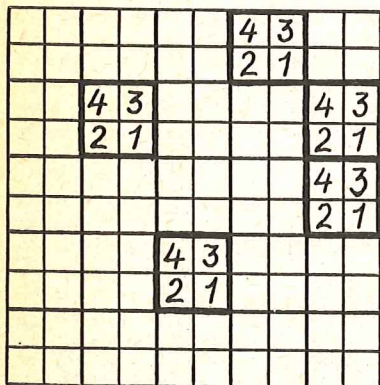
fant han 9 blokker med *invertert* typeordning

4	3
2	1

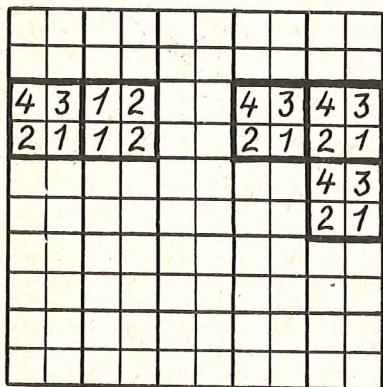
Endelig fant han en 4-blokk med typeordning

1	2
1	2

Blokkstillingen i A- og B-arket ser slik ut:

A-arket.

B-arket.

I disse arkskjemaer er typene ikke innskrevet i de ordinære blokkene med typestillingen

1	2
3	4

Tilslutt i sin artikkel sier Justus Anderssen: «Noen forklaring på denne eiendommelige typeanordning i den 7de blokk på B-arket kan jeg ikke angi.»

Jeg har selv hatt anledning til å studere foto-

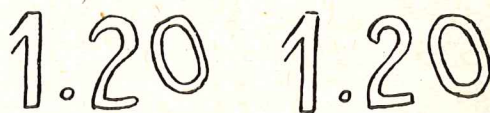
grafier av disse to arkene og har etter nøye undersøkelse funnet et ganske morsomt og eiendommelig forhold.

Det viste seg nemlig at de to arkene danner en *helt ny og radikal oppsetning av trykkeplaten* (2×100).

De 40 «normale» 4-blokkene viste seg å ha *oppgraverte typer*, mens de inverterte blokkene har de vanlige typene. Dette forhold er best synlig på type 1 og 4 (se tegning).

Type 1 a. Type 1 b.

Type 4 a. Type 4 b.

Den ene blokken i B-arket som har typene 1·2 har de nye eller oppgraverte typene, og må betraktes som supleringsblokk laget av to par med typene 1—2.

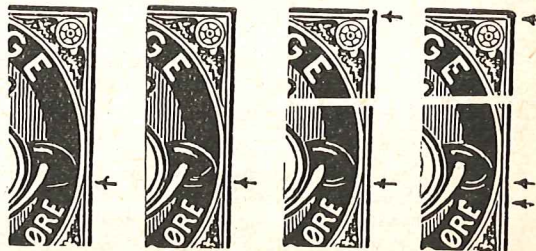
Forklaringen på alt dette er den at

1ste plateoppsetning

av den såkalte plate I hadde 4-blokker med typeordning

4	3
2	1

På merker med de gamle eller opprinnelige typeformene (a-formene) finner jeg stadig *rannmerker* tilhørende arkenes *venstre* side og med typene 4 og 2, mens derimot høyre rannmerker har typene 3 og 1. Dette er jo et godt bevis for at 1ste plateoppsetning hadde «inverterte» 4-blokker. Hertil kommer at merker med «a-typene» (de opprinnelige) har en rekke platefeil og *retusjer* som ikke fins i de to nye arkene. Disse retusjer (se avbildning) er meget sjeldne og av disse står den oppgraverte type 1 i en særstilling (se bilde av denne før og etter oppgraveringen).

7 sjeldne retusjer. (7 forskjellige merker).

Ekstratypen før og etter oppgraveringen.

Disse sjeldne oppgraveringer sammen med en rekke utpregede platefeil fins altså ikke i de nye arkene, mens derimot de blokkene som har invertert type-stilling og består for en stor del av merker med utpregede platefeil er satt inn i de nye arkene som suppleringsblokker.

2nen plateoppsetning

består altså av 40 stk. 4-blokker som er nyfellingner etter en 4-blokk fra den gamle oppsetning.

Denne 4-blokken har først fått en omgang med gravstikken slik at typene delvis er blitt endret og er kjennelige fra de gamle. Man kan spørre hvorfor den nye 4-blokken har fått typestillingen $\begin{matrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{matrix}$. Det kan forklares slik, at man har valgt en feilfri 4-blokk i den gamle platen etter følgende skjema:

I en 16-blokk fra den gamle oppsetning har man tatt en 4-blokk slik at typene er blitt $\begin{matrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{matrix}$

Dette synes å være den greieste forklaringen. Det kan jo også tenkes at man har valgt 4 klisjeer og laget en 4-blokk av disse for nyfellingen. Men det forhold at blokken nøyaktig har omvendt typestilling fra den opprinnelige synes å bekrefte min antagelse om første tilfelle.

Foruten disse 40 nye blokkene er der så de 9 gamle og tilslutt 1 enkelt med 2 nye par (type 1—2).

Der fins jo enkelte platefeil også i de nyfellede blokkene, men i det store og hele er de uklanderlige.

Stort sett har merker fra denne 2nen oppsetning et klart fint trykk og har den lyse klare fargen som skiller seg ut fra den grøtede mørke fra 1ste oppsetning. Men man kan ikke dra noe skille mellom fargene og tro at a-typene er mørke og b-typene lyse. A-typene (de opprinnelige formene) fins også i den lyse fargen, men bare noe sjeldnere.

Filatelisk enerett.

Det har ved flere anledninger vist seg tilløp til at filatelister betrakter sine nyoppdagelser på de norske merkenes område som en privat eiendom, og hvis resultatene av forskningen offentliggjøres blir det med filatelisk «enerett» eller «ettertrykk forbudt». Dette er selvsagt det rene

sludder. Vi må da alle arbeide sammen til vår felles hobbys beste, og vi må så snart som mulig la andre få del i de nye ting, vi, til vår egen store glede og private tilfredsstillelse, måtte oppdage.

Noen går og bærer sine oppdagelser ved sitt hjerte i lang tid. I mellomtiden er kanskje nyoppdagelsen sivet ut, eller en annen filatelist har gjort samme oppdagelse. Offentliggjørelsen skjer ved en annen, og mannen som burde benyttet sjansen til første offentliggjørelse blir fornærmet eller ærgerlig. En annen gang ser kanskje en filatelist en platefeil, en oppgraving eller lignende som tidligere var ukjent i en annen filatelists samling. Av ren iver offentliggjør han saken, uten kildeangivelse, og merkets eier blir fornærmet.

La oss få slutt på det der. Jeg ber alle som finner noe nytt, enten det gjelder opplating, oppgraveringer, ekstratyper, vannmerkestillinger, eller annet: Kom fram med det straks og gjerne i tidsskriftet. Ønsker dere ikke selv å offentliggjøre saken, la en annen gjøre det med eller uten kildeangivelse, eller tilskriv Katalogkomiteen i O.F.K., boks 298, Oslo, og be om råd. — Samtidig ber jeg dog alle som måtte komme til å offentliggjøre andres oppdagelser eller resultater av andres studier, ikke under noen omstendighet å gjøre dette uten angivelse av kilde, eller uten tilatelse.

Men først og framst la oss få rene forhold. Fram med alt nytt, og vekke med slike uttrykk som «filatelisk enerett» og «ettertrykk forbudt» innen vår kjære hobby.

Dan Thune-Larsen.

Opplagsstørrelsen for

„O”-merkene.

Av «Norgeskatalogen» framgår det at opplagsstørrelsen for de fleste av «V»-merkene, kun kan oppgis samlet for merker med og uten vannmerke. Dette gjelder således verdiene 5, 7, 10, 15, 30, 35, 40, 50 og 60 øre. — Det er meget vanskelig å fastsette priser, særlig for brukte eksemplarer, innen hver av de to kategorier.

En rekke samlere er sikkert i besittelse av større antall av disse merker, og for at man skal kunne få dannet seg et omtrentlig bilde av opplagsstørrelsen av merker med vannmerke og uten vannmerke, foreslår jeg at samlere som har mere enn 100 stk. av en enkelt sort, sender en oppgave til Katalogkomiteen, Oslo Filatelist-Klub, boks 298, Oslo, over fordelingen. Det må dog være forutsetningen at det gjelder merker som er samlet inn fra flere forskjellige kanter, eller f. eks. fra kilovare.

Jeg håper samlerne vil følge oppfordringen. Hvis mange følger den, kan det innsamlete materiale bli så stort at man med noenlunde sikkerhet kan antyde hvor stor prosentvis del av opplaget finnes med og uten vannmerke innen hver enkelt av de nevnte verdier. Dette resultat bør så snart som mulig offentliggjøres i Norsk F.T. Jeg håper at flere vil følge denne oppfordring enn min appell i fjor om hjelp med hensyn til vannmerkestillingene.

Dan Thune-Larsen.

Norske spesialstudier.

Et svar til hr. Henrik Opheim.

Gjennom sin artikkel på side 18—21 årg. 1944 av Norsk F.T. forsøker hr. Opheim å tilrettelegge en fast linje for nummerering av norske frimerker i «Norgeskatalogen», og vier både papirsorter, typer og vannmerker spesiell oppmerksomhet. Da jeg imidlertid er uenig med ham på flere punkter, og jeg mener at hans artikkel kan være egnet til å vekke misforståelser, splid og til dels håpløshet hos samlerne, vil jeg herved tillate meg å gi uttrykk for mitt syn på disse ting:

Jeg anser det for ugjennomførlig på det noværende tidspunkt å oppsette og å nummerere Norges frimerker slik som antydnet i artikkelens punkt 1. At vannmerketyper for merker med samme bilde bør høre sammen, høres nok logisk ut, men vi må ta i betraktning det forholdsvise lille antall samlere som i det hele tatt bryr seg med studium og oppsetning av vannmerker, typer og papirsorter. Hvis vi tar for oss vår 20 mm-utgave, vil vi også se at en oppstilling etter hr. Opheims ide vil medføre at vi lett mister oversikten. De forskjellige «plater» vil bli blandet inn i respektive papirleverandørers serier, og man kan da ikke følge den «riktige gang» i trykningen. Hva typeklisjeene angår vil også disse bli blandet rundt, og oversikten svikter atter.

Men dertil kommer ett meget viktig punkt: *Vi kjenner i øyeblikket altfor lite til både vannmerker og papirsorter.* La oss iallfall først og framst studere disse to ting enno etpar år, for i dag er det neppe noen av oss som bestemt kan påpeke hvilke papirsorter og vannmerker som forekommer f. eks. på 20 mm-utgaven. At det vil bli endringer i de noværende katalogbetegnelser, er jeg sikker på.

Det er heller ikke riktig å gjøre vannmerkespørsmålet til en hovedfaktor i en norsk katalog, den tekniske og historiske utvikling bør gå foran. Men dette forhindrer ikke at vannmerkeforskningen kan gi løsningen på enno uløste problemer, og jeg driver den også intenst selv. Jeg tillater meg her å henvise til min artikkel i Norsk F.T. i september 1942, hvor jeg framhever vannmerker, papirleverandører og farger som de tre viktigste faktorer i forskningen av norske merker, og dessuten «typing» og «opplating». Det blir interessant å se hvilken løsning komiteen for «Håndboken» finner fram til.

Når hr. Opheim også vil at hvert merke, som er utgitt i minst 1 ark, (trykkplater fra 50 til 800 merker) samt heftemerkene, skal gis hovednummer, divergerer våre oppfatninger sterkt. *Forslaget tillater jeg meg å betegne som helt absurd.*

Da skulde f. eks. nr. 4 utagget, nr. 51 IV grovtagget, nr. 53 VI og 54 II utagget, nr. 56 grovtagget, osv. ha eget nummer i katalogen. *En slik katalogoppsetning er absolutt uholdbar! Nevnte objekter er og blir varianter. De er alle oppstått ved rene tilfelligheter (delvis makulatur!), og har intet å gjøre med det postale behov, som bør være grunnlaget for en frimerkesamling.* Et fåtall av samlerne — kanskje bare 5—6 stykker — vil kunne «få Norge komplett», og ideen med frimerkesamling vilde få en «Knock out!» Å gi f.

eks. «platene» i 20 mm eget hovednummer, anser jeg for å være like galt, idet man bør holde klart for seg *hva som berettiger til et hovednummer.* Hvis Postverket av en eller annen grunn går til utgivelse av et nytt merke, f. eks. en 10-øring, bør dette merke få eget hovednummer når det er vesensforskjellig fra det tidligere merke av samme verdi. Eksempelvis skilles det naturlig mellom nr. 38 og 43 og 53 (forskjellige framstillingsmåter og utseende, mens nr. 53 oppdeles i «plater» som forteller om de forskjellige trykningsperioder. Det vilde være helt galt å gi dette merke 8 (eller flere) hovednummer. Det kan gjerne være lettere bare å notere hele nummer (53, 54, etc.) som hr. Opheim antyder, *men hvis han ønsker å presisere et filatelistisk riktig syn, så går han jo her stikk imot dette.*

Vi som skriver om disse ting, kaller oss kanskje spesialister, men la oss for all del ikke glemme generalsamlingen kontra specialsamlingen, og la oss ikke komme i skade for å frata generalsamlerne deres gleder ved sin hobby. Om vi kanskje bygger filatelen opp på et riktig plan etterhvert, så er det disse som representerer den store samlerskare. Spesialistene er i enkelte minoritet, og de må ikke «pådu» generalsamlerne sine «spesialiserte spesialoppstillinger».

Punkt 3 i hr. Opheims artikkel er jeg likeledes uenig i. Prinsipielt er jeg motstander av å dele opp landets frimerker slik som han antyder. Og hvis man skulde gå til et så radikalt skritt, og omkalfatre hele nummerrekken, er det i alle tilfelle ulogisk å nøye seg med de hovedgrupper som nevnes i artikkelen. Da burde man også skille ut f. eks. Luftpost, og fra annet hold har jeg hørt forslag om f. eks. Veldedighetsserier. Overtrykksmerker («provisorier») bør ikke i noe tilfelle utskilles, da disse for en stor del gir et bilde av landets frimerkehistorie, og bør oppføres foran det seinere erstatningsmerke for samme!

For øvrig har artikkelens punkt 2 meget for seg, men såvel dette spørsmål som en del andre i hr. Opheims artikkel hører nærmere inn under håndbokkomiteens arbeidsfelt enn i «Norgeskatalogen».

Angående vannmerkebetegnelsene synes jeg det er temmelig nytteløst og uhensiktsmessig å komme med forslag til nye betegnelser etterat «Norgeskatalogen» no har fått en klar oppstilling i forbindelse med betegnelser for papirleverandørene. I samme forbindelse vil jeg nevne at det ved hvert nummer (eller undernummer, plate, farge) ubetinget bør nevnes hvilket papir merket er trykket på, (dette er langt viktigere enn vannmerket), f. eks. A, B, C, D, osv. (etter «Norgeskatalogen»), hvorved man automatisk unngår de kjedelige betegnelser: Vmrk. I, II etc., som sier for lite om papirsorten. Vmrk. I kan jo være på papir både fra Alvøen, Bentse, Petersen, Hellbuth og Hamang, mens alle vet at betegnelsen A betyr Alvøen, Vmrk. I, B betyr Bentse, Vmrk. I, C betyr Lyche, Vmrk. IV, osv.

Hr. Opheims skjema for vannmerkeundersøkelser bør helst utgis av Forbundet, omenn i en noe endret form. Eksempelvis bør det også være

plass for angivelse av *papirsorten*, hvor stort materiale som er undersøkt, samt opplyses at de anførte tall er lik prosentvis forekomst av dette materiale. Hr. Opheims «ide til Forbundet» synes jeg er mindre heldig, bl. a. er det overflødig detaljert. Ved innklebning av slike lapper i albumet vil dessuten dette få et visst stereotypt preg, det individuelle trenges tilbake, og det anser jeg for å være uheldig. Hva angår selve vannmerke-billedene har jeg sett stempler for alle 4 typer utført både i stål og i gummi; begge gir nydelige resultater, sikkert bedre enn innklebde papirlapper. — Vannmerke type I i «Norgeskatalogen» bør selvsagt rettes slik som foreslåes.

Mitt inntrykk av de siste avsnitt i hr. Opheims artikkel er, at han er gått i den grad opp i selve

spesialiseringen at han delvis glemmer selve studiet. Han glir ut i en uendelighet av teoretiske læresetninger og tabeller, som delvis er både oppstyttet og subjektive, og jeg tror ikke at noen større gruppe av filatelistene vil gå inn for noen avstemning som foreslått.

Samtidig som norske frimerker byr spesial-samleren et umåtelig studiefelt, må man også være oppmerksom på at en spesialisering av spesialitetene innebærer en stor fare for den enkelte samler. *La det ikke gli ut i en uendelighet av spesialiteter. Pointet ved spesialiseringen er i første rekke filatelistisk studium, og det må derfor forlanges at man arbeider henimot bestemte mål med både klare og strenge retningslinjer.* Arnstein Berntsen.

I anledning Opheims artikkel —

Den kjente hollandske Norgessamler, konsul AMONS i Zaandijk utfaler seg.

Med stor interesse har jeg gjennomgått hele hr. Opheims artikkel.

Jeg beklager overmåte at hr. Opheim synes at hans forslag er så avgjørende og bestemmende for norsk filateli, og da spesielt for Norgeskatalogen, at han stiller en frist innen hvilken der skal holdes en avstemning, ennskjønt hr. Opheim selv medgir at tiden blir litt knapp for de nord-norske klubbers vedkommende.

Da jeg er en ivrig Norges samler som bor i utlandet, og ikke tilhører den norske nasjonalitet, men dog er nær tilknyttet denne, tar jeg meg friheten å fremheve følgende som kanskje hr. Opheim har oversett.

Først og framst vil jeg erklære meg helt enig i hr. Opheims oppfatning at norske filatelister alene har å bestemme hvilken rekkefølge og nummerering de ønsker i sin norske katalog over Norges frimerker, men der er et stor aber som han ganske sikkert har oversett og det er dette at man akter å holde en stor internasjonal utstilling i Norge såsnart tidene tillater det. Jeg kommer her til et meget viktig punkt i saken og det er dette; skulde virkelig norske storsamlere som akter å konkurrere på en sådan utstilling med utenlandske innsendere ønske seg bedømt i en særklasse, altså kun nasjonalt og ikke internasjonalt, ti de utenlandske samlere har selvsagt avgjort ikke fulgt Norgeskatalogens nummerring, bare av den grunn at de ikke kan gå over til dette for ikke å gjøre unntakelser overfor resten av sine samlinger. Mon også de fleste utenlandske samlere behersker det norske språk i den grad at de helt og holdent kan holde seg til den norske katalog?

Tillegget forekommer meg litt absurd, idet jeg kan uttale at jeg i en årrekke allerede har latt gummistempler forarbeide i form av de ulike mønstre på frimerkenes vannmerker, hertil kommer enno at hr. Caspersen i Fredrikstad jo i samme blad i Fredrikstad Filatelistklubs referat, kommer fram med det samme jeg gjorde for lengere tid siden. Hvis jeg husker riktig nevnte jeg i ett av mine brev til hr. Caspersen dette om gummistempler i form av vannmerkene. Videre har jeg satt opp min mankoliste for et par år siden på presis samme måte som hr. Opheim no

publiserer i bladet med tilføyelse om at ettertrykk er forbudt. Det gleder meg at 2 av komite-medlemmene allerede i nesten et helt år har hatt mitt skjema i sin besittelse og at likeledes en annen Norges samler også har fått en kopi av meg.

Skulde allikevel hr. Opheim få medhold blant norske samlere, hvor blir det da av de yngre? Etter min mening blir alt som heter begynnere skremt bort fra vår hyggelige hobby. Bare man ser på alle ulike 10 øres frimerker blir man allerede bange for å påbegynne en Norgessamling.

Jeg taler av erfaring, da jeg har hatt deler av min samling på ulike utstillinger her i Holland. De fleste aner ikke hva Norge byr på, men de som hadde interesse og kom hjem til meg for litt mere nøyaktig å betrakte hva jeg i årenes løp hadde samlet ihop, forærte meg det materiale de hadde av Norge og lot landet ligge for å gå løs på et annet land.

Også den oppfatning at alle frimerker som har sett dagens lys i hele ark bør ha sitt hovednummer kan jeg heller ikke dele. Hvor skal det bære hen når man kun kjenner 2 eksemplarer og da brukte i par av utagede 10 og 20 øre. Tenk Dem der er kun et eksemplar av det ene par kjent, så samtlige andre samlere som benytter seg av fortrykk album må til evighet ha disse 2 felter åpne. Nei la oss beholde katalogen slik som vi har den og samarbeide for å få den forbedret etterhvert. 1944-katalogen er allerede et stort framskritt. Det som hr. Opheim forlanger kunde eventuelt skrives til Kohls Håndbok, muligens den også syntes det gikk for langt. Ganske sikkert vilde Kohl ikke gå med på å følge hr. Opheims initiativ til å ta alle hovednummere slik han hadde tenkt seg det. Men der er jo noe i behold, vi håper jo alle at vi får en ny norsk håndbok til den internasjonale utstilling i Norge. Muligens hr. Opheim kunde samarbeide med andre kritikere som har reftset katalogen 1944, slik at vi kan imøtese et arbeid hvor Norge da framkommer som en god nr. 1 på området filatelistisk litteratur og det vil da ganske sikkert være et eksempel for andre land som har glemt at også frimerker kan være noe av den beste reklame for vedkommende land. W. Amons.

Det første norske postvesen.

Kåseri holdt i Bergens Filatelist-Klub av formannen,
skipsreder F. WALTER JOHANNESSEN.

Fra gammel tid av hadde vi her i Norge såvel som andre steder, forskjellige slags midler som ble brukt når folk ønsket å sette seg i forbindelse med hverandre, og likeledes når et viktig budskap skulde sendes omkring i en fart.

Jeg tenker da på vardene som blusset opp på fjellene når fienden nærmet seg og dertil kom budstikken. Den var opprinnelig en pil som forevist hver mann til tegn på at han skulde på tinget. Seinere fikk den form av en klemme hvor brevet kunde stikkes inn. Den ble så av løpere brakt til nærmeste by eller gård og et nytt bud bragte den videre.

Dette var jo meget primitivt og etter som tiden gikk ble det mer og mer nødvendig å få et ordnet etterretningsvesen. Det varte dog lenge før vi fikk et ordentlig postvesen her i Norge.

Ved det syttende århundredes begynnelse var Norges handel og sjøfart foran en oppgangstid og behovet for en regelmessig postgang, iallfall mellom Oslo og Kjøbenhavn, vokste stadig. Et forslag om å opprette en postforbindelse mellom disse byer førte dog ikke fram.

Der gikk flere år innen spørsmålet påny ble reist, og først våren 1642, da den innflytelsesrike Hannibal Sehested ble utnevnt til landsherre på Akershus og Statholder i Norge, kom der mere fart i tingene. Han fikk etter et par års forløp utvirket at et ordentlig postvesen skulde opprettes. Til å organisere postvesenet ble av statholderen ansatt *Henrik Morian*.

Postvesenets opprettelse regnes fra 17-1-1647 da det ble overdratt Morian som et privilegium. Han skulde bl. a. ha 300 riksdaler om året i lønn, med forpliktelse til å befordre kongens brever portofritt. Generalpostmesteren, som Morian ble kalt, måtte på egen bekostning opprette postvesenet og fikk alle inntekter av dette. Det naturlige sentrum ble Oslo og herfra ble der så opprettet postforbindelser med de enkelte landsdeler samt til og fra utlandet.

Allerede 1. mai 1647 ble der igangsatt 4 hovedpostruter. Først og framst var det ruten til Kjøbenhavn gjennom Bohuslen og Halland. Den andre til Nidaros gjennom Gudbrandsdalen og Dovre. Videre Bergensruten gjennom Valdres over Filefjell og endelig ruten Kongsberg og Skien. Først etter noen års forløp ble Kristiansand og Stavanger tilknyttet. For å nevne et litet eksempel på hvor lang tid posten mellom Bergen og Oslo tok, kan nevnes at den inntil 1782 brukte mellom 7 og 9 dager.

Morian døde allerede i 1648, men hans familie hadde postprivilegiet helt til 1668.

En som spilte en framtrædende rolle i postvesenets historie her i Norge i disse år er *Selio Marselis*. Han var født i Brabant år 1600 og hørte til den tids internasjonale eventyrere. I 1646 slo han seg ned i Oslo som kjøpmann og innså snart at der kunde tjenes gode penger på overtagelsen av postvesenet. Han hadde ennvidere gjort kongen forskjellige tjenester og nød derfor store begunstigelser. Marselis framsatte forslag for kongen, Fredrik den 3dje, et forslag som gikk ut på å slå sammen det norske og

danske postvesen til en stor forretning. Forslaget ble mottatt med velvilje av kongen, som allerede selv på det tidspunkt omgikk med planer om en sammenslutning av de to land.

Det kan muligens være av interesse å nevne på hvilken måte postens befordring foregikk på de tider. Befordringen av posten innenlands skulde utføres av de såkalte postbønder. Disse hadde plikt til å føre posten uten direkte betaling. De oppnådde derimot visse lettelser, såsom skattefrihet, fritagelse for militærtjeneste, for underhold av offiserer og soldater etc.

I 1653 ble Marselis inspektør og direktør over postvesenet og har utvilsomt vært en virksom mann i sitt forhold til dette. Herom vitner et andragende til kongen om at der måtte bli pålagt lensherrene å beskytte postbøndene så at de friheter som var blitt dem tildelt også ble overholdt. Marselis døde i 1663, hvorefter hans sønn Gabriel overtok stillingen som inspektør og direktør for Det Norske Postvesen.

I 1677 tilfalt privilegiet kongen og kronen. Kristian den 5te befalte at postvesenet skulde bortforpaktet til den høystbydende ved auksjon. Statholderen i Norge, Ulrik Fredrik Gyldenløve bød 2000 riksdaler og fikk privilegiet for den pris.

Forpaktingen skulde være rent midlertidig og allerede i 1681 ble postvesenet overdratt til kongens 7 årige sønn, Kristian Gyldenløve. Kongen hadde mange sønner som skulde forsørges og intet var jo mer nærliggende enn å skaffe dem gode inntekter ved å overdra dem fete embeter. I 1685 — 11 år gammel får Kristian Gyldenløve stillingen som generalpostmester i Danmark. Hans yngre bror Ulrik Kristian som da var 7 år gammel, får så privilegiet i Norge og beholder dette til sin død i 1719.

Postvesenet var etterhvert blitt en ganske innbringende forretning for innehaveren av privilegiet, og dette unngikk ikke kongens oppmerksomhet. Så da Ulrik Kristian døde i 1719 overtok staten postvesenet i Norge og underla dette det danske generalpostamt.

I 1725 ble Kristian Edlund ansatt som postdirektør i Danmark/Norge. Han var en eventyrer som hadde gjennomstreift det meste av Europa som altnuligmann. I 1699 kom han tilbake til Danmark, men måtte 2 år etter flykte på grunn av drap på en lakei. Etter noen års forløp bosatte han seg i Hamburg og ble knyttet til postvesenet der. Ved ulovlige åpninger av brever fikk han kjennskap til forskjellige ting som var av interesse for regjeringen i Kjøbenhavn. Da det var i krigens tid, fant den danske konge i Edlund, en nyttig spion og opphevet dødsdommen som hvilte på ham etter drapet av lakeien.

Edlund kunde no vende tilbake til Danmark og i 1712 ble han ansatt som overpostkontrollør. Han fortsetter med krenkelse av brevhemmeligheter i stor stil og vilde ha pådratt seg stor straff om kongen ikke hadde beskyttet ham. Ved disse brudd på brevhemmeligheten lykkedes det ham å avsløre den farlige eventyrer Paul Juel. Denne bedrift bidro formodentlig til at kongen

ved første anledning forfremmet Edlund til postdirektør. Da Fredrik den 4de døde 1730 var hans trofaste beskytter borte og allerede 8 dager etter fikk Edlund avskjed med pensjon.

Fra 1758 ble der en forandring i postbøndenes stilling. Istedenfor de friheter som de tidligere hadde for befordringen av posten skulde de no lønnes av postvesenet. Til distriktene utenfor hovedpostrutene ble igangsatt bipostruter og for utveksling underveis av post ble opprettet post-åpnerier. For å få posten hurtigere fram ble der ansatt postjegere som av og til fulgte posten gjennom hovedrutene. Vegene var dårlige så posten i de fleste ruter måtte føres på hesteryggen og stundom bæres av postbøndene. Enno i 1750 årene red de norske postiljoner med en postsekk mellom rikenes hovedsteder. Ved siden av den ridende post ble der i 1759 igangsatt kjørende ekstrapost 2 ganger om året. Denne ble seinere utvidet til 4 turer hvert år og skulde foruten pakkepost også befordre de kongelige regnskapsbøker. Fra 1788 ble også passasjerer mottatt til befordring i denne rute. Noen alminnelig diligencefart som f. eks. i England overtok postvesenet ikke i Norge.

Postforbindelsen ble etterhvert hurtigere og sikrere og en ensartet porto ble innført innenlands. Fra midten av april 1827 ble Norges første dampskip «Constitutionen» satt i fart mellom Oslo og Kristiansand. Omtrent samtidig ble et annet skip «Prinds Carl» satt i rute Fredriksvern—Gøteborg—Kjøbenhavn. I 1838 anskaffet postvesenet et 3dje skip «Prinds Gustav» som hadde ruten Trondheim—Hammerfest. For postvesenets regning ble etterhvert bygget i alt 7 dampskip. Postvesenets skipsfart ble litt etter litt overtatt av de private selskaper inntil den tilslutt opphørte i 1871.

Seinere fikk vi byposten. I begynnelsen måtte adressaten selv hente de postsaker som kom til ham. 1. januar 1849 ble der gitt regler for brevombringelsen i Oslo og Bergen. Denne gikk ut på at kun brev som kom utenfra skulde om-bæres. I 1857 ble opprettet offentlig bypost i Oslo, og i flere av de større byer fantes privat bypost. I Trondheim ble den opprettet i 1865 og i Bergen 1. juli 1868. Fra 1888 opphørte byposten i Oslo og alle brev ble no ombragt.

I et land som vårt med dets vanskelige terreng og derav følgende spredte veger og dårlige kommunikasjoner, gikk der lang tid før vi endelig fikk en hurtig postbefordring. Posten måtte derfor befordres på mange måter. Om sommeren ved postførere som gikk fra sted til sted. Om vinteren måtte disse benytte ski for å komme fram. Av kjøreredskaper var det mest karjolen som ble brukt om sommeren og spissleden om vinteren. Andre steder måtte den foregå med åpne båter som f. eks. i Nordland, og om vinteren f. eks. mellom Alta og Kautokeino med rein og pulk.

Som allerede nevnt varte det lenge før byene fikk sine postbud og på landet varte det jo enno lengere. Først 1. juli 1885 ble landpostinstitusjonen innført. Disse landpostruter ble meget populære og der kom andragender fra hele landet om å få slike ruter. Antallet av landpostbud var her i Norge så seint som i 1926 ikke mindre enn 1893 stykker.

Til avslutning skal jeg så gi en liten oversikt over når frimerket ble innført i en del land. Som vi alle vet skyldes frimerkesystemet engelsk-

mannen Rowland Hill som tross meget motstand fikk innført penny-portoen i England i 1839.

Det første land etter England var Brasilien i 1843 og samme år de Sveitsiske kantonen Genf og Zürich. I 1845 Finland og Basel. I 1846 U.S.A., 1848 Russland, 1849 Frankrike, Belgia, Bayern og Syd-Wales. 1850 Spania, Østerrike, Prøyssen og Sachsen. Danmark i 1851, Norge i 1854 og Sverige i 1855.

En mann som jeg tror bør nevnes ved siden av Rowland Hill er Heinrich von Stephan. De fleste kjenner formodentlig til, eller burde gjøre det, hva denne mann har utrettet. Han var tysk postmann og framsatte et forslag om avholdelse av en verdenspostkongress. Verdenspostkongressen ble så stiftet i Bern den 9. oktober 1874 og med Heinrich von Stephan som den første president.

Tilleggsmerker.

Den klassiske filateli kjente ikke begrepet tilleggsmerker. Selvom typen kan føres tilbake helt til 1897 (1 penny og 2½ pence *Victoria*, Michel nr. 168—169), så er det først tiden fra forrige storkrig fram til i dag som er blitt oversvømmet av slike frimerker.

Et tilleggsfrimerke er en kombinasjon av et vanlig postfrimerke og et veldedighetsmerke som foruten sitt postale pålydende også innbefatter et tillegg utover dette. Tillegget skal finansiere et bestemt formål.

Tilleggsfrimerkene har som regel en tidsbegrenset postal salgstid; i enkelte tilfelle kan en også støte på slike merker med tidsbegrenset frankaturgyldighet. Alt dette for samlerens egen skyld. Merkene er nemlig i første rekke myntet på samlerne. Og disses interesse når klimaks umiddelbart etter merkenes utgivelse. Når samlermarkedet er dekket, har staten ikke lenger interesse av å forvalte restopplagene. Tilleggsfrimerkene er ikke det store brevskrivende publikums frimerker.

Tilleggsfrimerkene bærer gjerne et i samsvar med sitt formål passende merkemotiv (hvem kan forresten øyne idéen bak motivene på de norske landshjelpsfrimerker — våre første vinterhjelpsfrimerker?). De lange rekker av tilleggsmerker gjennom årene viser en skjevhet ved landenes postale innretninger, som mer og mer har antatt karakteren av en kombinert *postal* og *sosial veldedighetsinstitusjon*.

Når vil så samlerne reagere på dette postale misbruk som heter tilleggsfrimerker? Det har ikke manglet advarende røster gjennom årene, men den store hop er så sløv og så lite selvtenkende så den ventede reaksjon fortsatt uteblir. Utglidningen er imidlertid no kommet så langt (jfr. også opplysningene vedrørende Kroatia, artikkel i Norsk F.T. nr. 1/1944) at det ikke lenger er tilstrekkelig med alminnelige talemåter.

Samlerorganisasjonene må ta mot til seg, og i fellesskap søke å finne veg av uføret. Vegen må bli *vekk med tilleggsfrimerkene som danner et eklatant brudd på landenes postregale*. Samlerne selv må erkjenne dette, og konsekvent skulle ut fra sin samling slike utgaver. Handlerne og organisasjonenes omsetningsapparater må samtidig nekte slike merker omsatt. Det gjelder for alle at samlerefeltet holdes rent.

Men vil ikke mange gode formål urettmessig

lide ved en slik innstilling fra frimerkesamlernes side? Urettmessig kan en vel ikke tale om i dette tilfelle for ingen har brev på at posten skal nyttes i veldedig øyemed. Er det frimerkesamlernes pengepung en søker å angripe, må det kunde finnes andre måter å gjøre dette på. En skal nemlig være oppmerksom på at det er staten som i spørsmålet om tilleggsfrimerker og samlernes bidrag drar avgårde med den største profit. Merkene blir nemlig overveiende kjøpt av samlere, og en vesentlig prosent av de solgte merker forblir på samlershender enten ustemplede eller leilighetsstemplede — ikke nyttet til regulær frankering. Staten slipper altså å yte postale tjenester igjen for disse bidrag — tillegget avregnes til vedkommende formål, og staten selv sitter med en betraktelig inntekt for sin enkle innkassasjonstjeneste.

Nei, skal en slå mynt på frimerkesamlerne — og vi kan ikke vente annet enn at slike forsøk vil bli gjort i større og større utstrekning, så vil en antyde en annen veg. Som også skulde synes mer smakelig for staten. Selv på vanlige postfrimerker tjener staten årligvårs store summer gjennom samlernes innkjøp. For disse summer ytes der ikke postale gjentjenester. Om no staten gjennom sitt postverk bidro med disse summer til et fond som kunde yte ulike trengende formål sin stønad? En slik politikk vilde medføre at samlerne ble stillet overfor flere regulære postfrimerker enn no. Det vilde dog være bedre om vi bare kunde få knektet tilleggsfrimerkene. En viss tilbakeholdenhet måtte staten så allikevel vise.

Det er også en annen side ved tilleggsfrimerkene som en skal ha klart for seg. Den er av nasjonaløkonomisk art, og bunner i vår hobys internasjonale klasse. La meg ta et eksempel for å illustrere min tanke. Her i Norge fins der, la oss si 1000 samlere som bl. a. også samler Sveits' frimerker. I Sveits er det kun 100 samlere som interesserer seg for samlerområdet Norge. I de seineste årene har Sveits gitt ut flere tilleggsfrimerker enn vanlige postfrimerker — hos oss er forholdet omvendt. Det sveitsiske postverk tapper altså norske samlere for langt større summer enn det norske sveitsiske samlere. Er kursen på de to lands mynt i vårt lands disfavor (og for øyeblikket er den norske filatelistkronen meget uheldig stillet overfor den sveitsiske filatelist-franc), vil en lett innse at vi yter et ganske stort bidrag til oss helt uvedkommende formål. Og har vi i grunnen noen interesse av dette — er det ikke andre formål som ligger oss langt nærmere?

H.

REGLER

for Oslo Filatelist-Klubs bistand ved verdsettelse og ved salg av frimerkesamlinger m. v. tilhørende avdøde medlemmer.

1. Når et medlem av O.F.K. dør, yter klubben på begjæring de etterlatte bistand med verdsettelse av avdødes frimerkesamling og annet filatelistisk materiale.
Medlemmer som ønsker at klubben skal yte deres etterlatte slik bistand, kan sende skriftlig melding herom til klubbens styre som kartotekfører meldingen. Når styret har fått kunnskap om dødsfallet, gir det underretning til de etterlatte om avdødes ønske og tilbyr klubbens bistand.
2. Til å fungere ved verdsettelsen skal klubben

ha et utvalg av takstmenn. Utvalget skal bestå av 20 klubbmedlemmer. Det oppnevnes av styret for 3 år av gangen og skal såvidt mulig representere kyndighet på alle samleområder.

3. I det enkelte tilfelle foretas verdsettelsen av en takstnemnd på 3 mann som oppnevnes av styret av det i § 2 nevnte utvalg. Når særlige forhold gjør det påkrevet, kan styret øke takstnemnda med så mange takstmenn som det finner nødvendig, samt oppnevne takstmenn utenfor utvalget.

Ingen kan være takstmann når han selv er arving etter avdøde eller forlovet, gift eller beslektet med en sådan.

4. Takstnemnda verdsetter samlingene etter beste skjønn og overbevisning til full verdi i handel ogandel. Der avgis alternative takster, nemlig a) under forutsetning av en hurtig realisasjon og b) under forutsetning av en langsommere etter forholdene tilpasset realisasjon. På anmodning skal takstnemnda framkomme med forslag til realisasjonsmåte.

En bekreftet avskrift av taksten sendes til O.F.K.s styre.

5. For sitt arbeid tilkommer takstmennene en rimelig godtgjørelse. Godtgjørelsen fastsettes av O.F.K.s styre, som også på grunnlag av de foreliggende omstendigheter treffer bestemmelse om hvorvidt godtgjørelsen skal utredes av klubben eller av den som har begjært taksten.
6. O.F.K. bistår med salg av avdøde medlemmers frimerkesamlinger og annet filatelistisk materiale i den utstrekning dette ønskes.
7. Til å forestå salget oppnevner O.F.K.s styre i hvert enkelt tilfelle en salgsmemnd på 3 klubbmedlemmer, hvorav minst ett skal være medlem av styret. Ved oppnevningen tas såvidt mulig hensyn til eventuelle ønsker hos avdøde eller de etterlatte.
8. Salgsmemnda planlegger og foretar salget etter beste skjønn og overbevisning under hensyn til om der ønskes en hurtig realisasjon eller ikke.

Salgsmemnda er ikke bundet av takstnemndas salgsløst.

Eventuelle ønsker hos avdøde eller de etterlatte om salgsmåten skal såvidt gjørlig respekteres. Salgsmemnda kan bruke klubbens ordinære salgssapparater (auksjons- og byttevirksomheten). Dette skjer i så fall på vanlige vilkår.

Salgsmemndas medlemmer kan ikke kjøpe noe av samlingene.

9. Salgsmemnda leverer regnskap og en kort redegjørelse for salget minst en gang i kvartalet til de etterlatte. Avskrifter herav leveres O.F.K.s styre. Dette meddeles også en avskrift av sluttregnskapet når salget er avsluttet.

Salgsmemnda står under kontroll av styret, og dette kan beslutte å overlate salget til en annen salgsmemnd, hvis det finner at den fungerende ikke utfører sitt verv på en forsvarelig måte.

10. For sitt arbeid tilkommer salgsmemndas medlemmer en samlet godtgjørelse som fastsettes av styret. Godtgjørelsen må ikke overstige 5% av salgsubbringendet etter at øvrige omkostninger er fratrukket.
11. Disse regler kan bare endres ved beslutning på alminnelig møte i klubben.

Om vi nu

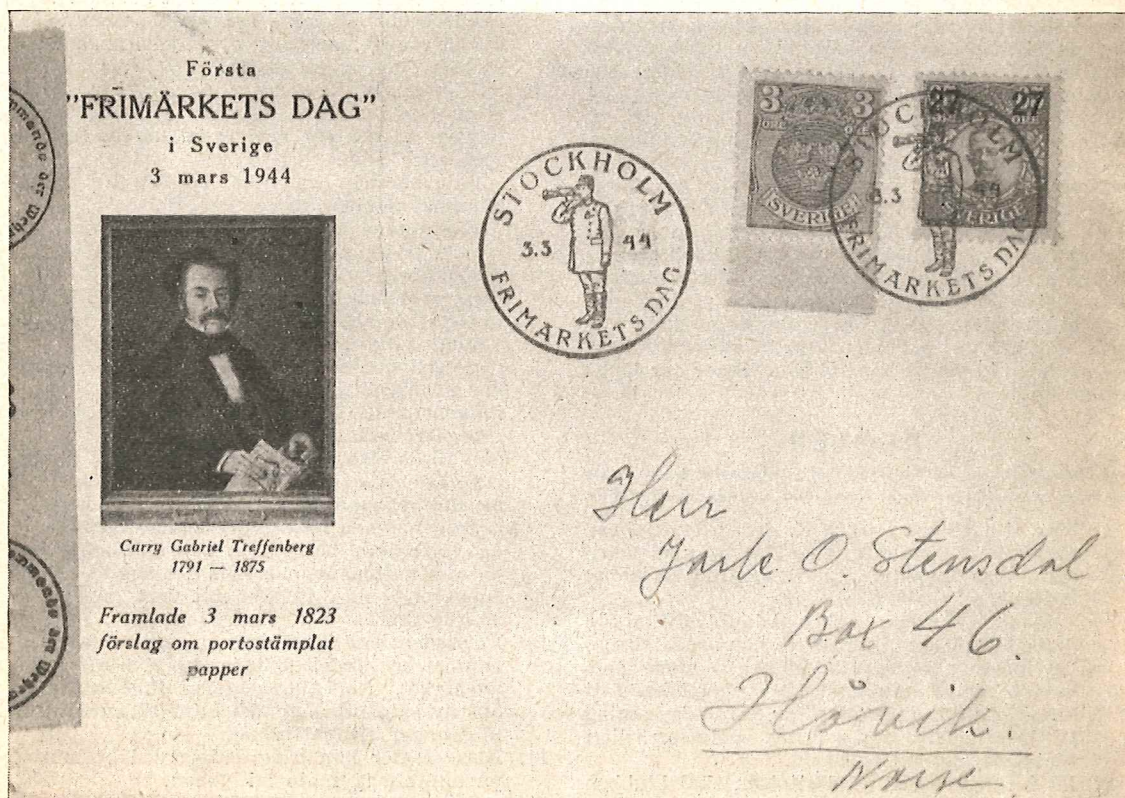
skulle försöka skriva något om vad sig här i Sverige tilldragit haver under senaste tid, så skulle det förmodligen vara riktigtast att först tala om, att vi skal ha en Frimärkets Dag. Nämligen den 3. mars. Vi ha förut både fars och mors dag, barnens dag och andra «dagar» så det var ju inte så underligt att denna snillrika idé till slut slog rot i någon uppfinningsrik filatelists hjärna. De stackars frimärkshandlarna, som ha fullt upp att skaffa märken för nu befintliga samlare behöva en uppmuntran!

Man har sålunda skaffat reklammärken, som i dessa dagar synas på brev från filatelister och med bild av Curry Treffenberg, vilken på sin tid som minister föreslog införande av frimärke för brevbefordran. Vidare skall en reklambroschyr utdelas i 50 000 ex., en Frimärkets dags årsbok skall utges. Till denna sista publikation ha ett stort antal av intressanta artiklar utlovats, bl. a. en historik över Curry Gabriel Treffenberg, om färgfotografering av frimärken, hur man konstnärligt monterar sina märken, om inskriptionerna på frimärken, intervjuer med kända personer om frimärkssamlandet m. m. Vidare kommer posten att celebrera dagen med en utställning i Postmuseum samt en specialstämpel, som kommer till användning dels i Stockholm, dels i Göteborg. Filatelistiska föredrag, samkväm och andra tillställningar ske denna dag på en massa platser

i vårt land — sålunda en aktningstvård apparat, som är igångsatt.

En värdeämätare så god som någon på intresset för de svenska märkena är vår kilovara. Den har även förståndigt nog alltid hållits i en hög standard, och i regel har man utan svårighet kunnat hitta märken, som tillfullo täckt det relativt billiga priset av 9,50 kr. för ett kilo. Redan nu i februari är hela detta års produktion utsäld från postens avdelning för samlare. — Men i detta sammanhang kan man ej låta bli påtala, att de flesta kilopaketen troligen ej alls gå till samlare utan till de storjobbände frimärkshandlarna, vilka beställa 1000-tals kilopaketer för att sedan sälja dem med dryg avance. Det är ej alls ovanligt att se annonser om kilovara till 100 procent högre pris. Detta skulle motarbetas så, att först och främst alla samlare tillgodosågs med ett eller två kilo, och först sedan dessa, så att säga legitima avnämare, ha fått sitt, så skulle resten kunna säljas till handlarna. Som det nu är, så hinna säkerligen ej alla samlare göra sina rekvisitioner förän det är för sent. Hela årsproduktionen av kilopaketer är bara 6000 kilo och under de två första dagarna i januari såldes ej mindre än 3500 kilo.

Att posten har anledning på bästa sätt stödja en Frimärkets dag är tydligt, då man hör, att dess frankoteckensexpedition under fjolåret hade

en omsättning på ej mindre än 535 335 kronor! Det är ingen småsumma som läggs ner på frimärken.

Men det finns även folk, som föredra att «komma över» frimärken på ett billigare, men bra mycket sämre sätt. I en härvarande klubb hade en cirkulationssändning utsänts, och då den återkom, så fann cirkulationsföreståndaren, att ett par sidor fattades i ett häfte. Man hade helt enkelt lossnat klamrarna och tagit bort de två värdefullaste sidorna. Hade saken ej upptäckts i tid, så hade tjuven gått fri. Detta fall och andra liknande ha gjort, att förslag väckts om skapande av «Frimärkssamlarnas skyddsorganisation», gärna med filatelistiskt intresserade polismän som medlemmar.

Jag skulle för min egen ringa del vilja tillstyrka saken, men med det lilla tillägget, att en dylik vaktorganisation, som gärna kunde göras

skandinavisk, skulle ha befogenhet efterhålla oärliga bytesförbindelser utomlands. Kanske detta vore en förenklad organisation för det internationella bytets övervakande! Kanske vore det heller inte ur vägen, att man hölle ett öga våra handlare och deras prissättning, som numera tycks vara ganska egenartad.

Så till sist skulle jag bara vilja frambara mitt och många Norge-samlare tack till Oslo Filatelist-Klub för den nya katalogen. Samtidigt som jag vill upplysa om, att Helsingfors Frimärkssamlare Förening r. f. utgivit en synnerligen gedigen handbok över de finska märkena fram till 1943. Där finns allt om varje märke, varje emission. Boken är tillkommen i anslutning till föreningens 50-års jubileum och måste betecknas som oundgänglig för varje Finlandssamlare.

Karl Karlsson-Svensk.

«FRIMÄRKETS DAG»

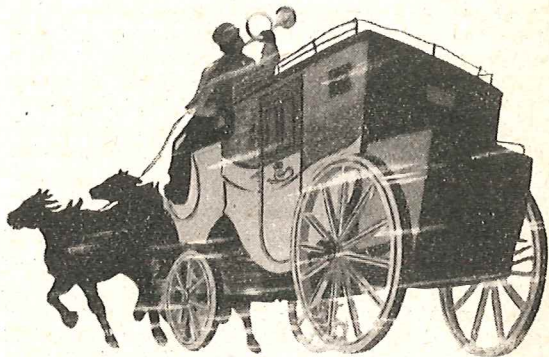
firades den 3. mars för första gången i Sverige.

Praktiskt taget samtliga landets filatelistiska sammanslutningar ha stått som arrangörer. Sålunda ha sextio filatelistföreningar och klubbar från Luleå i norr till Ystad i söder slutit upp vid rikskommitténs för Frimärkets dag sida för att biträda denna med «dagens» värdiga genomförande över hela landet. Av alla Frimärkets dagar, som arrangerats, torde denna ha haft den största omfattningen.

I Stockholm öppnades i samband med «dagen» en frimärksutställning i Postmuseum. Det högtidliga öppnandet förrättades av generaldirektören för det svenska postverket Anders Örne, som i sitt hälsningstal särskilt vände sig till representanterna för de övriga fyra nordiska ländernas beskickningar, som jämte en synnerligen talrik och representativ samling av Sveriges mest kända filatelister, infunnit sig. Utställningen, som var öppen i tio dagar, visade huvudsakligen de nordiska ländernas märken, men besökarna kunde dessutom studera Postmuseets övriga samlingar, som tillhåra världens förnämsta med bl. a. de två Post office — märkena från Mauritius.

I övriga delar av landet hade även talrika frimärksutställningar anordnats och filatelistiska samkväm hållits, dit även icke filatelister hade inbjudits för att få en inblick i frimärkshobbyn.

Även i den svenska radion hade en programpunkt anslagits till frimärken och frimärkssamlande. Därvid redogjordes bl. a. för den motion till införande av «någon sorts stämplat papper av olika valör, som kunde köpas för att begagnas till omslag å brev», vilken väcktes av löjtnanten Curry Gabriel Treffenberg den 3. mars 1823 i den svenska ständsriksdagen. Kuvert användes som bekant icke på den tiden och Treffenberg avsåg därför, att själva skrivpapperet skulle förseas med en stämpel, som vid brevet hopslagning vändes utåt. Förslagets goda möjligheter kunde först många år senare fullt uppskattas, varför ständerna 1823 avslog motionen. Det var till erinran om Treffenbergs framsynta förslag, som

Illustrasjon fra „Frimärkets Dag“s reklamebrosjyre.

de filatelistiska sammanslutningarna i Sverige enats om att ärligen högtidlighålla den 3. mars som Frimärkets dag. I radioprogrammet ingick även intervjuer med framstående svenska filatelister samt med en representant för den frimärksamlande ungdomen.

De svenska tidningarna ha ägnat Frimärkets dag stort intresse, och icke blott huvudstadens tidningar utan även landsortspressen ha haft långa referat från det lokala Frimärkets dagsfirandet.

I samband med «dagen» har en Frimärkets dags årsbok utgivits. I denna, som det är meningen skall bli den första i en serie Frimärkets dags årsböcker, finnas artiklar av kända svenska samlare om filatelistiska spörsmål samt ett tiotal intervjuer med framstående svenska kulturpersoner om nyttan och nöjet av frimärkshobbyn.

Till «dagen» hade ett reklammärke med en bild av C. G. Treffenberg utgivits, och i Stockholm och Göteborg voro särskilda postkontor inrättade, där all post stämplades med en speciell stämpel, visande en svensk postiljon från mitten av 1800-talet jämte datum den 3. mars 1944 och orden Frimärkets dag. *Reno Cederqvist.*

Rapportene begynner å komme.

For en tid siden skrev jeg at jeg gjerne vilde ha rapporter fra klubbene. Særlig hadde jeg interesse av å få navnene på styremedlemmene i de forskjellige klubbene og klubbens adresser. En del har sendt inn alle opplysninger, men enno er det mange som ikke har tatt seg tid til det. Hvis dere ikke finner noen opplysninger fra klubbene deres her i Juniorsamleren så er det altså ikke vår skyld, men formannens eller styrets. Og da må du jo si fra til dem så de får fart på seg.

Oslo Filatelist-Klubs Junioravdeling har vi snakket litt om før. All post til klubbens adresse: Oslo Filatelist-Klubs Junioravdeling, boks 298, Oslo. Dere må alltid oppgi alder når dere skriver til Oslo-klubben, for den har to avdelinger, en for medlemmer over 16 år og en for medlemmer under 16 år.

Kristiansund Filatelistklubs Junioravdeling har vi fått et riktig hyggelig brev fra. Det er klubbens kasserer, Tore Kvande Pettersen som har sendt oss brevet. Klubbens styre består av Arnt Harstad, formann, Tore Kvande Pettersen, kasserer og Oskar Eriksen, sekretær. All post sendes til sekretæren, Oskar Eriksen, Signalgt. 9, Kristiansund. Klubben har 27 medlemmer og har møte hver 14de dag. Den ble stiftet i 1942.

Orkanger Yngre Filatelistklubb, har følgende styre: Johan T. Schnitler, formann, Andaas, viseformann og Wolden, Holm, Fraas og Rostad som styremedlemmer. Klubbens adresse er: Orkanger Yngre Filatelistklubb, v/ Johan T. Schnitler, Orkanger.

Trondhjems Yngre Filatelistklubb har feiret sitt 15-årsjubileum og i den anledning har klubben sendt ut en kort historikk over arbeidet gjennom disse årene. Beretningen er utarbeidet av klubbens tidligere formann W. K. Støren. Beretningen viser at klubben har hatt store vansker å kjempe med gjennom årene, men den har ikke latt seg knekke og står i dag sterkere enn noen gang tidligere. Vi gratulerer T.Y.F. med jubileet og håper at klubben skal få det lettere i arbeidet i de årene som kommer.

Formann er Arvid Launy, Nonnegt. 10 II, Trondheim.

En ide.

Av meldinger og møtereferater vi har fått fra klubbmedlemmer, ser vi at mange har vanskeligheter med å skaffe program til møtene. Det er det vanlige, ikke bare i juniorklubber. Kunde det ikke være en idé om de forskjellige klubbene satte seg i forbindelse med hverandre og skrev brev til hverandre som så kunde leses opp på møtene. Derved vilde man få forbindelse med unge samlere fra alle kanter av landet og det vilde ganske sikkert få sin betydning for klubbarbeidet. For å få dette i gang, oppfordrer jeg Oslo-klubben til å sende et brev til Trondheim og Kristiansund et brev til Orkanger. Skriv litt om klubben og hvordan dere arbeider og sørg så for å holde forbindelsen vedlike.

Hilsen fra leserne.

Jeg har fått riktig mange brev med hilsen fra leserne. Alle later til å være svært så godt fornøyd med Juniorsamleren, men enkelte kommer også med kritikk. Og jeg blir ikke fornærmet for det. Kritikk er bare fint, men den skal ikke sendes anonymt. Det er konkurransene våre som kritiseres mest. Noen synes de er for lette andre at de er for vriene. Andre igjen syntes noen bestemte konkurranser har vært gode, mens andre synes at nettopp de nevnte konkurransene har vært dårlige. Det er ikke lett å tilfredsstille alle, men vi skal iallfall gjøre hva vi kan for at juniorene skal få hygge seg litt med Juniorsamleren. Det vi først og framst vil er å skape et bindeledd mellom de forskjellige juniorene landet over.

Konkurransen nr. 4.

Denne gangen var det riktig mange løsninger og særlig var det morsomt å få hilse på mine venner i Bergen, Kristiansund, Trondheim og Molde igjen. No får jeg bare håpe at dere fortsetter. En av innsenderne synes ikke det går an å lage en så lett konkurranse i et filatelistisk tidsskrift og så svarer han galt på to steder. Det var var nemlig et par fallgruber denne gangen også.

Spørsmål 1: Hvilke krav stilles det til et prima ubrukt frimerke og 2: Hvilke krav stilles det til et prima brukt frimerke. Her er det altfor mange som har gått for lett over oppgaven. På spørsmål 1 svares det at merket skal ha gummi og at det ikke skal ha feil. Nei, det er jo klart, men det jeg hadde interesse av å vite var hvilke feil merket ikke måtte ha. Det er svært mange som dumper i spørsmålet om taggingen. a) og b) klarer de fleste, men c) er det værre med. Svært mange svarer at merket enten er tagget 13 eller 14, men det riktige er at taggingen kan variere mellom 13 og 14.

Det er mange som har bedt om å få vite hvordan jeg bedømmer oppgavene. Jeg setter en karakter for hvert svar. Beste karakter er 1 og dårligste 4. Og så er det mellomkarakter som 1,5 osv. Så summerer jeg karakterene og tar gjennomsnittet. Da mange av premievinnerne gjerne vil vite karakterene sine, setter jeg dem i parentes etter navnet. De som vil ha besvarelsene sine i retur med karakterer må vedlegge frankert returkonvolutt.

Resultatet ble denne gang:

Over 16 år:

Bjarne Hansen, Gardermoen (1,08).

Birger Wathne, Jørstad, Vanse p. å. Lista (1,25).

Under 16 år:

Odd Jansen, Asbjørnsensgt. 1 D, Oslo (1,—).

Paul H. Jensen, Gardevn. 2 D, Oslo (1,—).

Det var bare to som fikk blank 1,— og begge var i yngste klasse. Fint levert.

Meget gode besvarelser hadde: (Det står A for juniorer over 16 år og B for under 16 år.) Sverre Thuve, Oslo (B. 1,17), Johan Peter Wleügel, Røa (B. 1,33), Jan Jansen, V. Aker (B. 1,5), Jan Tøstie, Oslo (A. 1,30), Ole-Henrik Lindegaard, Oslo (A. 1,30), Bjørn Isaksen, Oslo (A. 1,28), Rolf Johan Ribe (A. 1,33), Gunnar Jacobsen, Oslo (A. 1,38), Knut Sørvig, Oslo (A. 1,45), Knut Birkeland, Bergen (1,5).

KONKURRANSE NR. 6

1. Hvorfor er ordet SPECIMEN påtrykt enkelte eldre norske frimerker?
2. Hva menes med makulatur?
3. Hvilke ting kjennetegner i alminnelighet et nytrykk?
4. I hvilket år ble Norge nr. 1 trykket?

Løsninger må være innsendt til Norsk F.T., boks 46, Høvik, innen utgangen av mai. Husk å oppgi alder!

FRIMERKEKURSET

Hva er et vannmerke?

Ja, no vil vel de fleste si at det kort og godt er en lys tegning i frimerkepapiret. Og det er jo for så vidt riktig. Men vi frimerkesamlere vil jo gjerne vite hvorfor det er der og hvordan vannmerket framkommer i papiret.

No må du imidlertid være oppmerksom på at vannmerket absolutt ikke behøver være en lys tegning i papiret. Ser du nærmere på Norge nr. 1, så vil du finne at vannmerket er mørkt. Det er et såkalt relieffvannmerke som er framkommet ved at tegningen av løven er presset ned i underlaget med et stempel. Når da den våte papirmassen blir heldt over, vil det feltet som er presset ned bli fylt, slik at papiret her blir tykkere. Derfor vil også vannmerket se mørkere ut. De alminneligste vannmerkene, de lyse, framkommer ved at figurene til vannmerkene loddes fast, eller flettes inn i underlaget. Når papirmassen her blir heldt over, vil papiret bli tynnere der hvor merket er festet. Det finnes også en tredje metode som feilaktig kalles for vannmerke. Det er presset inn i papiret etter at det er ferdiglaget. Denne formen for vannmerker er lite brukt, men du finner dem i de sveitsiske vannmerkene fra 1862 og framover til århundreskiftet. Hvis du kommer over et slikt frimerke vil du se at «vannmerket» har skarpe kanter, mens de virkelige vannmerkene som oftest er utflytende.

Vannmerkene blir som oftest framstilt slik at hvert enkelt frimerke får sitt vannmerke, men de kan også lages slik at de dekker hele arket, eller i mønster på flere frimerkers størrelse. Da vil du på hvert frimerke bare se bruddstykker av vannmerket.

Enkelte vil kanskje tro at et omvendt vannmerke framkommer ved at vannmerkefiguren loddes på galt. Det er ikke tilfellet. Under sorteringen av de ferdige papirark skulde det påsees at alle arkene lå samme vegen. Imidlertid har det naturligvis kunnet forekomme at enkelte ark er blitt lagt galt, slik at vannmerket enten er kommet på hodet eller i en annen stilling enn den som opprinnelig var bestemt. Frimerker

med feilaktig vannmerkestilling kan være meget sjeldne og av den grunn komme høyt i kurs.

Det er mange land som stadig har variert sine vannmerker. Her i Norge har vi bare hatt løven og posthornet, men som dere vet så finnes det forskjellige typer av posthornene.

På våre merker kan du finne vannmerkene i mange forskjellige stillinger og dette har gjort at det er svært mange som har begynt å arbeide med dem. Det er nemlig ikke tvil om at enkelte vannmerkestillinger på våre merker er meget sjeldne og det er denne sjeldenhetsgraden mange samlere no arbeider med å finne. Jeg tror nok at vi med tiden vil få en katalog over de forskjellige norske vannmerkestillingene og deres sjeldenhetsgrad, men det vil nok ta sin tid.

I alminnelighet bruker man bensin når man skal finne vannmerkene. No om dagene er bensinen en sjelden vare og den syntetiske bensinen som enkelte bruker må dere sky som pesten. Den er for det første for fet og for det annet tar den lett fargene, så hvis dere ikke kan finne vannmerkene ved å legge frimerkene på et svart underlag, eller holde dem mot lyset, bør dere helst la dem ligge til krigen er over.

LITTERATUR:

«Postreformen. Frimerket gjennom 100 år».

Av D. Oliver Johnsen.

Oddvar Klunghaug's Forlag, Stavanger.

Vårt land har hittil gitt svært få bidrag til den filatelistiske litteratur. Når unntas de to utgaver av «Norges Frimerker» av Anderssen og Dethloff finnes det vesentligste i form av artikler i Nordisk F.T. De siste års stigende interesse for filatellien har imidlertid også skapt et behov for håndbøker og vi fikk Middelthons «Frimerkesamleren» og Witzøes «Frimerkeboka» til avløsning av Anderssen & Dethloffs «Frimerkesamlerens ABC», som i mange år har vært utsolgt fra forlaget.

For en tid tilbake fikk jeg tilsendt en subskripsjonsblankett på en bok av D. Oliver Johnsen med tittel «Postreformen. Frimerket gjennom 100 år». Jeg trodde at vi her skulde få et filatelistisk studiearbeid og det var derfor med spenning jeg åpnet boken da jeg fikk den tilsendt. Jeg ble imidlertid skuffet og jeg synes den valgte tittel er meget misvisende. Det er bare 12 sider som handler om postreformen, resten er en håndbok for frimerkesamlere i likhet med dem jeg har nevnt foran. Hele boken forekommer meg å ligge temmelig nær opp til Alexander Hardtmuts «Schule der Philatelie», særlig med hensyn til klisjeer. Dette er imidlertid ingen forkleinelse for boken. Det er i det hele tatt litt av en prestasjon å kunne framlegge en slik vakker bok på det noværende tidspunkt, hvor papirrasjonering og bokbindervanskeligheter gjør seg gjeldende. Boken som er trykt i 2400 eksemplarer var utsolgt fra forlaget før den kom ut og der arbeides no på å få ut et nytt opplag. I dette nye opplag bør en søke å oppnå et bedre trykkteknisk resultat enn den «Prøve på et tysk fargekart i kartotekform» som finnes på side 92.

Boken inneholder en masse gode opplysninger og en skal ikke ha lest meget i den før en oppdager at den er skrevet av en mann som elsker sin hobby.

St.

The Royal Philatelic Society, LONDON

Englands eldste og fornemste filatelistklubb, feirer i år sitt 75-års jubileum, idet den ble stiftet den 10. april 1869. Siden 1892 utgir klubben også «The London Philatelist» som regnes for å være det betydeligste filatelistiske tidsskrift i det britiske imperium. Som klubbens presidenter har i årenes løp fungert flere av de mest kjente filatelisten, bl. a. Prinsen av Wales (seinere Georg V), jarlen av Crawford, T. K. Tapling og E. D. Bacon.

Møtereferater fra Forbundsclubbene.

D'herrer Sekretærer bes sørge for å sende inn referatutdrag omgående. Referatutdragene må være kortfattede, og skal være Redaksjonen i hende senest 10. i hver mnd. Sterkt forsinkede referater kan ikke påregnes inntatt.

Halden Filatelistklubb

avholdt sitt 4. årsmøte (25. møte) i Halden Håndverkerforenings lokale tirsdag 1. februar.

Formannen ønsket de frammøtte velkommen til årsmøtet og refererte dagsordenen. Regnskaper og rapporter ble godkjent.

For tur til å uttre av styret var formannen, hr. Alf Abrahamsen og visesekretæren hr. Ernst Krabseth, som begge ble gjenvalgt. Bytteforstander, hr. Lorentz Kreutz ble likeledes gjenvalgt. Som bibliotekar ble valgt hr. J. Torstensen (ny).

Styrets forslag til budsjettet for året ble godkjent.

Etter at en del indre saker var behandlet ble årsmøtet hevet og medlemmene samlet seg om kaffebordet, hvor postfullmektig A. Nilsen holdt et kåseri over T-merkene og hvordan de høye verdier kan framkomme. Medlemmene hygget seg derpå på beste måte til de små timer. *H. Aa.*

Lillehammer Filatelistklubb

avholdt sin årlige generalforsamling 17. febr. i sitt klubblokale under ledelse av formannen, hr. fullmektig Conrad Larsen. Det var frammøtt 11 medlemmer samt formannen i juniorgruppen.

Det ble vedtatt en del lovforandringer, samt utvidelse av styret. Det skal no omfatte formann, kasserer og sekretær, og en 2nen sekretær (ny).

Årsberetning og regnskap for 1943 ble opplest og enstemmig vedtatt.

Ved valgene fikk styret følgende sammensetning: formann: fullmektig Conrad Larsen, gjenvalg, kasserer: Jørgen Sorgendal, gjenvalg, 1ste sekretær: ingeniør Sigurd Pettersen, gjenvalg, 2nen sekretær: reisende Otto Nygren, ny, bytteforstander: Ola T. Lyngstad, gjenvalg.

2nen sekretæren.

Oslo Filatelist-Klub

avholdt møte nr. 1161 den 17. januar. Til stede 77 medlemmer og 23 gjester. Formannen åpnet møtet med en minnetale over klubbens medlem nr. 6/1944 Dr. Ernst Ljungström, Stockholm, som den 27. desbr. var avgått ved døden.

Følgende nye medlemmer ble opptatt:

- 762 Konsul Johan Randulf Bull, Oslo.
- 763 Tannlæge Johan Toft, Mysen.
- 764 Postinspektør Eyolf Gudbrandsen, V. Aker.
- 765 Dipl.ing. W. Ulleberg, Oslo.
- 766 Telegrafbestyrer Øystein Dragland, Fauske i Salten.
- 767 Salgsjef Sigurd Huun, Oslo.
- 768 Poståpner Fredrik S. Pleym, Borkenes.
- 769 Direktør Ferdinand Sorknes, Oslo.
- 770 Ekspeditør Jon Birger Christensen, Kolbotn.
- 771 Per Harald Jensen, Lilleaker.
- 772 Lærer Margot Riise, Lurøy i Helgeland.

Man skulle no gå over til aftenens festfilatelistiske program, og etter en kort ventetid bega man seg ned i den store festsal. Ved hovedbordet plasertes bl. a. klubbens formann Dunér og festkomiteens formann Grimsgaard, samt en del av klubbens honoratiories, og festens «Toastmaster» M. C. Rosenhayn åpnet festen ved å gi ordet til Grimsgaard.

Han ønsket velkommen tilbords og håpet at gjestene vilde la seg mat og drikke smake, slik at festfilatelisten i aftenens løp fikk lov å utfolde seg «som seg hør og bør». Som den gode festfilatelist den 80 årige Grimsgaard alltid har vært, fenget hans velkomst som vanlig, og da gjestene fikk besøk av klubbens faste postbud og fikk seg presentert nummererte eksemplarer av Norsk Festfilatelistisk Tidsskrift nr. 2 av 20/12-43 steg stemningen hurtig. En fotograf foreviget som vanlig selskapet.

Ved desserten holdt formannen talen for klubben, hvor han i det vesentlige hentet sine motiver fra de forskjellige utgaver av «Glade Minder». Witzøe holdt tale for damene. «Toastmasteren» leste opp en del hilsner til klubben, hvoretter Norsk Filatelistforbunds formann, Gellein, takket for maten.

Formannen foretok så utdeling av klubbens 25-års nål og diplom for 25 års sammenhengende medlemskap.

Det var 26 medlemmer som skulde ha dette erkjentlighetstegn, hvorav 5 var til stede.

Witzøe kjørte opp med lysbilledapparatet og avslørte forskjellige kjente medlemmer ved hjelp av ypperlige karikaturer, og en like ypperlig og humoristisk karakteristikk.

Etter en kort pause introduserte «Toastmasteren» en ny humorist, og under dødsstillhet så man no Aarøe i tilsynelatende sterkt påseilet tilstand bevege seg opp til talerstolen hvor han holdt et humoristisk kåseri. Man avslørte her et nytt humoristisk talent. Likesom Witzøe fikk Aarøe også en voldsom applaus for sitt gode innlegg. — Den i alle deler vellykkede fest varte til kl. 24.

Arnstein Berntsen.

*

Møte nr. 1162 ble avholdt i Peder Claussøns gt. 4, den 7. februar kl. 19,30 under ledelse av formannen, V. Duner.

Til stede var 91 medlemmer og 7 gjester.

Formannen meddelte at han først no hadde fått meddelelse om at en av klubbens gamle garde nr. 26 grosserer L. S. Toftdal var avgått ved døden i høst, han lyste fred over hans minde.

Referat fra forrige møte ble opplest og vedtatt.

Følgende nye medlemmer ble opptatt:

- 773 Skreddermester Kaare J. Røed, Engen 13, Drammen.
- 774 Vaktmester Sven Hallquist, boks 101, Oslo.
- 775 Håkon Dahlstrøm, Enebakkvn. 15, Oslo.
- 776 Gymnasiast Tore Grindaker Solheim, Industrigt. 60, Oslo.
- 777 Bilmekaniker Jahn Brechan, Mosjøen.
- 778 Yngvar Mathiesen, Tåsenvn. 18, V. Aker.

Det ble referert 7 nye anmeldelser.

Formannen takket festkomiteens medlemmer for den strålende fest de hadde fått i stand den 17. januar.

Han refererte en takkeskrivelse fra Stockholms Filatelist-selskap, i anledning av den kondolanse-hilsen O.F.K. hadde sendt ved Ernst Ljungströms død.

Styret hadde nedsatt en komite bestående av d'rr. Alf G. Johnsen, Thrap-Meyer og Witzøe til å utarbeide forslag til nytt styre i O.F.K. Da i første rekke ny formann.

Man gikk så over til å behandle programpost 2 «Regler for Oslo Filatelist-Klubs bistand med verdsettelse og med salg av frimerkesamlinger m. v. tilhørende avdøde medlemmer.» Det ble utdelt et trykt utkast inneholdende 11 punkter, og formannen leste det opp punkt for punkt, og ba medlemmene komme med sine bemerkninger for hvert punkt. Det utspandt seg en livlig diskusjon, men resultatet ble til slutt at styrets forslag med noen små endringer i teksten, ble godtatt enstemmig.

Etter en pause på 10 min. gikk man over til post 3 på programmet: «Katalogkomiteen innleder til diskusjon om Norgeskatalogen 1944.» For å spare medlemmene for en lang diskusjon fram og tilbake, hadde Witzøe tilsynelatende plukket ut en samling vriene og temlig inngående spørsmål, som han vilde rette til de medlemmer av komiteen som var til stede: Thune-Larsen, Bernsen, Florelius og Reff.

Komiteen besvarte Witzøes spørsmål på en saklig og grei måte, så alle medlemmene fikk grei beskjed om de ting som før sto uklart for dem. En fikk her et begrep om det fantastiske arbeid komiteen har nedlagt, det dreiet seg om over 1000 arbeidstimer.

Til slutt takket formannen for katalogen, og for det arbeid komiteen har nedlagt, og medlemmene applauderte livlig.

Som siste post på programmet: «Forslag til nye regler for Oslo Filatelist-Klubs junioravdeling,» utarbeidet av Aarøe og Witzøe.

Det forelå også her et trykt utkast som ble utdelt, og formannen leste reglene opp. Disse ble enstemmig vedtatt, etterat noen små forandringer i teksten ble foretatt. Møtet ble derpå hevet klokken 23,30.

Hein Torgersen.

*

Møte nr. 1163 i forbindelse med klubbens 57. ordinære generalforsamling holdtes mandag den 21. februar 1944 i Oslo Lærerinnelags Hus, Peder Claussøns gt. 4, under ledelse av formannen, V. Dunér. Til stede 118 medlemmer samt klubbens revisor, statsaut. revisor G. Nygaard. Kun

medlemmer som hadde betalt kontingent for 1944 hadde adgang.

Formannen holdt først en minnetale over over-læge Einar Larsen, Stavanger, som var avgått ved døden for kort tid siden.

Av hensyn til de mange saker som skulde behandles på generalforsamlingen og den korte tid som sto til disposisjon på grunn av trikkenes og forstadsbanenes ruteinnskrenkning hadde styret besluttet å sløyfe det vanlige møteprogram. Man gikk deretter straks over til generalforsamlingen. Til dirigent for denne ble Alf G. Johnsen valgt med akklamasjon.

Dirigenten erklærte generalforsamlingen for lovlig satt, og henstillet at der ikke ble tilstillet dagspressen meddelelse om klubbens regnskaper og andre interne forhold.

Formannen leste deretter opp årsberetningen for 1943. Ingen hadde noe å bemerke til årsberetningen. Den ble derfor vedtatt og besluttet vedlagt protokollen.

Neste post på dagsorden var årsregnskapet for 1943. Dirigenten refererte taps- og vinningskonto og balansekonto pr. 31/12-43, samt revisors innberetning. Regnskapet ble vedtatt og styret enstemmig meddelt ansvarsfrihet for samme.

Styrets innstilling vedkommende forslag om forhøyelse av kontingenten til Norsk Filatelist-forbund og om engangsbevilgning til Forbundet ble dernest tatt under behandling.

Formannen leste opp styrets innstilling av 18. februar 1944 med premisser som hadde følgende konklusjon: «Styret fraråder forhøyelse av kontingenten til Forbundet, men anbefaler bevilget kr. 2500,— som et engangsbeløp.» Innstillingen var i korte trekk begrunnet med at man må sette «Tæring etter næring». Man kan ikke bygge på årets ekstraordinære inntekter. Det vil uvegerlig komme nedgangstider da selv de ordinære inntekter kan komme til å svikte. Det må derfor meget sterke grunner til for at klubben for årene framover skal binde seg til en slik fast utgift som en kontingentforhøyelse innebærer og som den praktisk talt ikke kan bli kvitt igjen. Det Forbundet mangler er en grunnkapital, og i dag er klubben i den stilling at den kan være behjelpelig med å skape denne grunnkapital med et bidrag på kr. 2500,—. Klubben vil heller ikke i framtiden unnså seg for å yte sine bidrag etter evne når det gjelder virkelig filatelistiske tiltak.

Jarle O. Stensdal anbefalte i et kraftig innlegg at klubben gikk med på en forhøyelse av kontingenten. Dette er et spørsmål av den største betydning for de hundreder av filatelistere som sitter rundt i landet, og O.F.K. som landets største klubb må her være seg sitt ansvar bevisst. Forbundet er utvilsomt avhengig av O.F.K. Når det hittil har ført en hensygnende tilværelse skyldes det mangel på den nødvendige kapital. Et bidrag på kr. 2500,— er utmerket, men ikke nok. Det Forbundet savner er de faste årlige inntekter. Han neynte at det ikke var grunn til å se for pessimistisk på framtiden. Han foreslo at kontingenten ble forhøyet fra kr. 0,25 til kr. 1,— pr. medlem.

Forbundets formann Per Gellein redegjorde for avstemningen blant de øvrige klubber. O.F.K.s standpunkt vilde bli avgjørende. Stemte klubben mot kontingentforhøyelse vilde forslaget herom falle. For øvrig vilde Forbundet selvsagt også være takknemlig for et bidrag på kr. 2500,—.

Dunér imøtegikk Stensdal og framholdt at

man først og framst pliktet å sikre klubbens framtidige drift når nedgangstider kommer. Ingen er tjent med at kapitalen blir spist opp og klubben blir stående på bar bakke.

Sannes pekte på at alene rentene av det forelåtte bidrag vil andra til ca. kr. 100,— pr. år.

Dan Thune-Larsen gjorde oppmerksom på at et bidrag på kr. 2500,— med påløpne renter dekket mer enn 4 års forhøyet kontingent. Ved avstemning ble styrets forslag vedtatt mot 10 stemmer som ble avgitt for Stensdals forslag.

Neste post var styrets forslag om at utgivelsen av Håndboken over Norges Frimerker overlates til Norsk Filatelistforbund. Formannen refererte Forbundets brev av 9. jan. 1944 til klubben hvori reises spørsmål om samarbeid mellom Forbundet og klubben om utgivelsen av Håndboken. Styret har funnet at håndboken er et tiltak som egner seg for Forbundet og at utgivelsen helt og holdent bør overlates dette. O.F.K. vil gjerne bidra økonomisk og styret har ført opp Kr. 1000,— som bidrag av årets overskudd. Styrets forslag ble enstemmig vedtatt.

Forslag om anvendelse av overskuddet ble vedtatt mot 17 stemmer.

Budsjettforslag for 1944 ble vedtatt enstemmig uten debatt. Det samme var tilfelle med styrets forslag til regler for klubbens fonds.

Heller ikke posten: Statuttendringer førte til noen diskusjon. Styrets forslag som vedlegges protokollen ble enstemmig vedtatt.

Siste post på dagsorden var valg på tillitsmenn.

Alf G. Johnsen på vegne av den nedsatte valgkomite foreslo Arnstein Berntsen som formann. Andre forslag framkom ikke og ved den skriftlige avstemning ble Bernsen valgt med 86 stemmer som formann for 1944. Som styremedlemmer med funksjonstid 1 år (1944) ble etter komiteens forslag valgt Egil Hauglid og Jorulf G. Jensen med henholdsvis 75 og 89 stemmer og med funksjonstid 2 år (1944/45) I. I. Jacobsen og Vilhelm Aarøe med henholdsvis 87 og 81 stemmer.

Som varamenn ble valgt Hein Torgersen og Rolf G. Døhlie. Statsaut. revisor G. Nygaard ble enstemmig gjenvalgt som klubbens revisor.

Da samtlige saker på dagsordenen derved var behandlet og ingen hadde mer å bemerke, erklærte dirigenten generalforsamlingen hevet.

Dunér takket Johnsen for hans greie ledelse av generalforsamlingen. Deretter overleverte han formannsklubben til den nye formann og ønsket ham lykke til. Samtidig takket han sine kolleger i det avgåtte styre for godt samarbeid og vel utført innsats. Interimstyret hadde hatt et stort arbeidspress, men styremedlemmene hadde alle tatt sin tørn med god vilje og godt humør.

Berntsen takket først for den tillit som var vist ham ved formannsvalget. Dernest rettet han en takk til Dunér og Thune-Larsen for den innsats de hadde gjort i denne vanskelige tid. Han betegnet deres innsats som helt strålende.

Møtet ble deretter hevet. *M. C. Rosenhayn.*

Sandnes Filatelistklubb

avholdt generalforsamling onsdag den 2. febr. på kafe «Ritz».

Styrets årsberetning og bytteforstanderens rapport ble opplest og godkjent.

Kassererens regnskap ble framlagt i revidert stand. Inntektene har i året vært kr. 1146,95.

Utgiftene kr. 899,03. Netto balanse kr. 267,92. Regnskapet ble enstemmig meddelt decharge.

Valg av styre: Som formann ble R. E. Støkken enstemmig valgt (ny). Viseformann Hans Corneliusen. Sekretær Einar Nilsson (gjenv.). 2nen sekretær Asger Kilde (ny). Kasserer Johnny Gulbrandsen (ny). Varamenn Hans Svanberg-Storm, Kolbjørn Aadne. Bytteforstander L. Krohn-Hansen (gjenv.). Revisor Arne Andresen (ny).

Den 9. februar ble Sandefjord Filatelistklubbs juniorgruppe stiftet med 26 medlemmer. Som leder for gruppen ble Asger Kilde og Einar Nilsson valgt. Varamann Einar Nilsson jr.

Einar Nilsson.

Sandnes Filatelistklubb.

Årsmøte ble avholdt på Centralcafeen torsdag den 3. februar. Til stede var 30 medlemmer.

På et tidligere møte var der blitt valgt en festkomite som skulde forestå en festlig tilstelning i anledning årsmøtet. Komiteen som besto av d'hr. Fålkanger, Thorsen og Jensen med førstnevnte som formann hadde sørget for et meget festlig arrangement med middag, is samt kaffe og kaker. Under middagen ble der holdt flere taler. Formannen kåserte over emnet «Filatelen i 1943». Han behandlet bl. a. de norske frimerker som ble utgitt i 1943, og ga en oversikt over filatelistisk litteratur og albums som var blitt utsendt av norske forlag i året som gikk. Festkomiteen hadde fått forfattet flere sanger som ble sunget under og etter maten.

Etter middagen leste formannen opp noen stykker av det siste nummer av Nordisk Filatelistisk Tidsskrift.

Etter kaffen ble der utloddet en del frimerker, hvorav kan nevnes Danmark nr. 3 og 5 i pene eksemplarer samt Finland Østkarelen II på 1ste dagsbrev. Der var stor interesse for objektene, og loddsalget gikk strykende.

Etter en del trekkspillmusikk av et av klubbens medlemmer ble møtet avsluttet kl. 2.

Hans Pettersen.

*

Møtereferat generalforsamling 17/2-44. Møte nr. 29. Til stede 19 medlemmer.

Som dirigent ved valget var oppnevnt hr. Arne Thorsen. Valget gikk raskt fra hånden.

Styret fikk følgende sammensetning: Formann Lars Vølstad. Viseformann Olav Nygård. Sekretær Hans Pettersen, Visesekretær Jan Pettersen. Kasserer Magnus Tengedal. Som midlertidig representant overfor Norsk Filatelistforbund under tannlæge Vagles fravær ble valgt K. Bjel-land. Videre ble valgt: Bibliotekar A. Dahle (ny). Auksjonarius Thor Berstad (ny).

Formannen gjennomgikk deretter klubbens lover og det ble vedtatt en del endringer med hensyn til disse.

Konkurransen om klubbmerket gikk ut, men da det ikke var innkommet noe forslag ble det vedtatt å utsette konkurransen til neste møte.

Det ble videre besluttet å utgi en liten brosjyre til utdeling blant medlemmene. Brosjyren skal bl. a. inneholde klubbens lover slik at alle medlemmene skal få anledning til å sette seg inn i disse. — Til biblioteket ble det avsatt kr. 50,—.

I anledning formannen i Stavanger Filatelistklubbs død ble det etter forslag fra formannen vedtatt å gi en krans fra Sandnes Filatelistklubb.

Til slutt var det en liten auksjon over forskjellige objekter som medlemmene hadde satt opp. Denne innbragte klubben netto kr. 13,—.

Hans Pettersen.

Sarpsborg Filatelistklubb

avholdt den 26/1-44 ordinær generalforsamling på «Håndverkeren».

I henhold til dagsordenen ble årsberetningen referert og funnet i orden. Av denne framgikk det at det forløpende år har vært et meget virksomt år, med stor interesse fra medlemmenes side.

I årets løp er det således avholdt 15 medlemsmøter og 3 styremøter, foruten at klubben har vært på besøk på Fredrikstad Filatelistklubb's medlemsmøte.

Av konkurranser er det i årets løp avholdt 2 stk., nemlig 1 for seniorgruppen og 1 for juniorgruppen. Begge konkurransene ble meget vellykkede og lå i kvalitet langt over tidligere konkurranser. Resultatet av konkurransene har vært utstilt på medlemsmøter og var meget lærerike idet de ble livlig diskutert.

Det har også lyktes klubben å skaffe to foredragsholdere: Georg M. Olsen over emnet: «Papiret frimerket er laget av». Gottfried Caspersen: «Hvorledes jeg bestemmer typer». Dessuten er det på medlemsmøter gjennomgått en del merker for å hjelpe medlemmene å sette opp sine samlinger riktig.

Klubben er i det forløpne år blitt innmeldt i Norges Filatelistforbund og samtlige medlemmer får no tilsendt Forbundets tidsskrift «Norsk Filatelistisk Tidsskrift».

Av regnskapet som ble referert og funnet i orden, framgikk det at klubbens økonomi er god. Neste post på programmet var valg og følgende ble valgt: Formann: Jens Martinsen (gjenv.). Kasserer: Lorang Larsen (ny). Styremedlem: Karl Amundsen (gjenv.).

Dessuten gjenstår i styre fra tidligere, nestformann Einar Strang og sekretær Odd Sonerud.

Varamenn ble valgt: Håkon Halvorsen og Kristian Torp.

Revisorer: Hans Thoresen, Hans Klavestad gjenstår fra tidligere.

Bytteleder: Einar Strand.

Bibliotekar: Håkon Syversen. *Odd Sonnerud.*

Medlems-annonser.

På denne plass kan medlemmer få innrykket annonser på inntil 5 petitolinjer for kr. 3,00, som må betales ved bestillingen.

Kjøper feilfrie V merker. 1, 2, 3, 5 og 7 øres å kr. 5,—, 10 øres kr. 1,—, 12 og 14 øres kr. 30,— og 15, 25, 30, 35, 40 og 60 øres kr. 10,— pr. 100 stk.
Karl D. Mydland, Hauge i Dalane.

Jeg har en del norske helsaker avstemplet før 1855 uten frimerker. Tilbud sendes:
Georg Stray, Gimleveit 4, Kristiansand S.

Jeg søker følgende enningsstempler på røde merker: Mandal 48 A, Tønsberg 58 A, Gol, Gro-rud, Ladevig, Larsnæs, Nærstrand, Thronenæs, Vestnæs, alle 59.

Joh. L. von Tangen, boks 50, Bergen.

Jeg er kjøper av bedre prima brukte eller ubrukte kolonimerker, både gamle og nye. Jeg er også kjøper av større generalsamling og specimen-samling.

Harald Andersen, Kirkevn. 83, Oslo. Tlf. 63 246.

Jeg søker: Massevare (buntevare) av øremerker 1877/93. — Bypost. — Marginaler. — Frimerkehefter eller blokker fra hefter av nr. 76, 77, 79, 99 og 103.

Dan Thune-Larsen, Kongensgt. 33, Oslo.

Ønsker kjøpe følgende merker på *helt brev*: nr. 10 — 24 skill. og nr. 21 — 7 skill. Tilbud bes sendt:

E. Selmer, Byåsen pr. Trondheim.

Ønsker kjøpe eller låne par eller flere sammenhengende, 20 øre, Norgeskatalogen nr. 39 II, for opplætning/studier.

C. M. Henriksen, Fagerborggt. 40, Oslo.

Kjøpes Norge brukt: Nr. 1 blekkstrek, dobbelt-fot, 2b, 3 ristst., 4 ristst., 5b, 8 II b, 11b, 12a, 12b, 16 I, og II: E:EN og liten N, 17b, 17c, 21 I og II oppgravert. Samt eldre svenske, danske og finske merker.

Kontorsjef E. Hannevold, Ranheim.

Jeg er kjøper av serier bedre norske merker som Polmerker, Nordkapp I, Nansen I—II, V-merker, Quisling, Universitet, Legion, Hålogaland osv.

KARL I. MARTINIUSSEN - ÅLESUND

Alt i filatelistisk litteratur ønskes kjøpt eller byttet med frimerker eller fil. litteratur. Send meg fortegnelse over hva De kan avgi og hva De ønsker. Omgående, fil. frankert svar loves.

SIGMUN SØRENSEN, Grønnegt. 141, Hamar

Vårt navn er no forandret til «Filatelisten». Samme adresse som før. Merk

FILATELISTEN

Haugaleitet 15 II, Haugesund

Frimerkekonsulent.

Jeg mottar Skandinaviske frimerker til bestemmelse. Spes.: Norge. Planleggelse av spialsamlinger. Farge-, plate- og typebestemmelser av øremerkene.

O. TH. URDAHL

Boks 107 FREDRIKSTAD Tlf. 2857

Kjøper følgende helark: Nr. 12b, 17b, 22b, 48a, 48b, 50b, 73, 75, 76, 85a, 86b, 92a, 102a, 107, 110 I, 110 II a, 110 II b, 111, 112, 113, 168a, samt 96, 99, 100, 103, 104, 105, 109 på gullig papir. Porto nr. 13a, T.j.m. nr. 6b, 12, 17, 32b, Return. 1 og 2. (Nk. 1944.) — Tilbud i dette blads eksp. mrk. «Helarksamling».

Godt utvalg

i nyere norske og utenlandske serier.

E. BORGLIN, *Vibes gt. 14*, — Oslo.

ØNSKER å bytte frimerker med hele verden. Send brev pr. luftpost, —1ste-dagsbrev. Svarer alle.

G. MARK

Erik Dahlbergs gt. 26 - Malmö - Sverige.

Er interessert i norske ark, samlinger og lagervare. — Ev. tilb. i m.b. «2194» til A/S Høydahl Ohme, Oslo.

Frimerker kjøpes

Vi kjøper alt av norske og utenlandske frimerker:

Samlinger, dublett- og handlagre, enkeltmerker, serier og massevarer. Spesielt søkes utenlandsk massevarer og billigere billedmerker.

Vi ber Dem sende oss oppgave over kvantum, sorter og katalogverdi og samtidig opplyse til hvilken pris De er villig å selge. Ethvert tilbud har interesse.

Vølstads Frimerkehandel

Postboks 33

Sandnes

Alt Nyt om Frimærker

finder De i Danmarks førende Frimærkeblad

„FRIMÆRKE NYT“

FRIMÆRKE NYT udkommer hver Maaned med mindst 32 Sider og dets Indhold spænder over alle Filateliens Omraader. Landskendte Medarbejdere skriver om Nyheder, Luftpost, Zeppelinpost, 1. Dagsbreve, Danmarks og Skandinaviens Stempler, Udstillinger, Filatelistisk Litteratur, populære Samleomraader o.s.v. Men ogsaa de ældre Udgaver og især Danmarks og Skandinaviens Frimærker bliver ofte indgaaende omtalt, og disse Artikler har vakt den største Interesse og Anerkendelse i vide Kredse.

Ogsaa De bør være Abonnent paa «Frimærke Nyt», det vil give Dem nye Impulser og holde Dem underrettet om alt indenfor Filateliens. Et Aarsabonnement for hele 1944 koster kun Kr. 4,00, og det kan let udlignes ved Tilsendelse af enten 8 Stk. Rikstingsmærker, eller 8 Stk. Frontkæmpermærker, eller 4 komplette Serier Landshjelp, eller 3 Serier Nordkap III, paa *recommanderede* Breve til

FILATELISTISK FORLAG

Rosenørnsallé 11

København V

INTERNATIONELLA

SAMLAREFÖRBUNDET SKANDIA

GRUNDAT 1901

Riksföreningar av allroundsamlare och andre samlare i Sverige och Danmark.
Generalsekretariat i ett flertal länder.

Medlemsavgift endast 5 sv. kronor inkl. tidsskriften

«Etiketten och Märket,
Tidsskrift för samlare».

Norska medlemmar kunna insända avgiften till Förbundets norska Generalsekretär, Adr. Postbox 242, Stavanger.

Utlottning av samlareföremål i Mars och Oktober.

Anbudsauktioner. - Bytesverksamhet.

Generalsekretär for Norge:

D. OLIVER JOHNSEN — STAVANGER